

Landschapsbeleidsplan Landerd

Vastleggen van beleid voor het Landerds landschap voor 2013-2027

Verdieping van de ingeslagen weg!

Colofon

Versie: 08 Augustus 2012

Er werd aan dit rapport gewerkt door:

Stan Elings

Hans Verkuijlen

Froukje Nauta

Demy van de Ven

ELINGS

Zwanenburgseweg 6a

5473 KT Heeswijk-Dinther

T: (0413)320777

F: (0413)341721

E: info@elings.nl

www.ELINGS.nl

In opdracht van:

Gemeente Landerd

Kerkstraat 39

5411 EA Zeeland

T: (0486)458111

F: (0486)458222

Contactpersonen:

Sonja Manders

Jos de Looijer

Jan van Gorp

auteursrechten voorbehouden aan:

ELINGS

Zwanenburgseweg 6a

5473 KT Heeswijk-Dinther

T: (0413)320777

F: (0413)341721

E: info@elings.nl

www.ELINGS.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord:	4-5	Hoofdstuk 4: Uitvoering Landschapsbeleidsplan	38-43
Hoofdstuk 1: Inleiding	6-7	Hoofdstuk 5: Uitvoeringsprogramma	44-47
Hoofdstuk 2: Analyse	8-11	Bijlagen:	
Landschapsanalyse	8-9	Bijlage 1: Visiekaart	48-49
Beleidsanalyse	10-11	Bijlage 2: Literatuurlijst	50-51
		Bijlage 3: Omrekenbedragen Landschapselementen	52
Hoofdstuk 3: Visie en Deelgebieden	12-37		
Algemene visie	12-13		
't Mun	14-15		
't Rietbroek	16-17		
't Gaal	18-19		
De Ontginning	20-21		
De Maashorst	22-23		
Hoefkens	24-25		
De Bolle Akkers	26-27		
Graspeel	28-29		
Nieuwveld	30-31		
Groesplak	32-33		
Trent	34-35		
Dorpskernen	36-37		

V O O R W O O R D

Voorwoord Landschapsbeleidsplan Landerd 2013-2027.

Voor u ligt het nieuwe Landschapsbeleidsplan van de gemeente Landerd. Toen we met de voorbereidingen voor dit plan begonnen stonden er 3 begrippen heel erg centraal: het moest een beknopt, praktisch en op uitvoering gericht geheel worden. Ik durf te stellen dat we er in geslaagd zijn om aan die uitgangspunten ook inhoud te geven en ik ben dan ook trots op het resultaat.

Diezelfde trots heb ik over de wijze waarop we samen met de belangrijkste partners in het landschap het plan hebben opgesteld. ZLTO, Stichting Natuur en Milieu Landerd, ANV Maashorstboeren, Waterschap Aa en Maas, Brabants Landschap en de veldcoördinator van het Groen-blauw stimuleringskader, hebben elk zeer actief bijgedragen aan de totstandkoming van dit plan en daarvoor wil ik ze van harte bedanken.

Uiteraard mag ik ook de opsteller van het plan, Elings vormgevers van natuur en landschap, niet vergeten te bedanken, evenals de ambtelijke medewerkers van de gemeente.

Ik ben ervan overtuigd dat dit plan een forse bijdrage zal leveren aan het versterken van het groene imago van de gemeente Landerd. Daarmee kunnen we tevens het landschap een positieve impuls geven, waar deze en volgende generaties veel plezier aan zullen beleven.

Omdat de genoemde partners allemaal hebben aangegeven ook een bijdrage te willen leveren in de uitvoering van het plan, heb ik er alle vertrouwen in dat we snel buiten de eerste effecten zullen kunnen zien.

Het landschap is van ons allen en we maken het ook samen. Dit plan biedt het instrumentarium om daar invulling aan te gaan geven en ik wens daar iedereen veel succes bij.

Hetty Tindemans
Wethouder van gemeente Landerd

0 1 . I N L E I D I N G

Luchtfoto gemeente Landerd

Vooraf

De huidige coalitie van Landerd heeft de ambitie het landschap te ontwikkelen. Het Landerds- landschap is nu, door het verdwijnen van gebiedsspecifieke groene elementen, vervlakt en mist afwisseling.

Dit plan is een verdieping van LBP 2003 genaamd LBP 2013-2027. Dit plan zet in op een algehele landschapsverbetering en is tevens het uitvoeringsprogramma voor de komende jaren, behorende bij de ambitie van het gemeentebestuur.

Doelen

De doelen van dit Landschapsbeleidsplan zijn:

- Realiseren van een groene dooradering en groene randen van de dorpen, waardoor de dorpen nadrukkelijk onderdeel van het landschap zijn.
- Versterken van de diversiteit en daarmee de identiteit van het landschap.
- Stimuleren van en richting geven aan particuliere landschapsverbetering, inhoud geven aan het begrip landschapskwaliteit.
- Versterken en onder de aandacht brengen van de bijzondere gebieden.
- Projecten benoemen waarmee de gemeente haar landschap verbeterd.
- Verzamelen van alle projecten die in verschillende plannen voor het buitengebied benoemd zijn.
- Ondersteuning van keuzes in de nieuwe structuurvisie.

Werkwijze

Het buitengebied is verdeeld in 11 deelgebieden. Dit op basis van grondgebruik, historie, bodem en occupatie. Tezamen met de klankbordgroep, waarin alle bij het landschap betrokken gebiedspartijen vertegenwoordigd waren, is per deelgebied een visie opgesteld. Deze is gebaseerd op de sterke punten van nu en de kansen voor straks. Waar liggen de kansen, hoe gaat het deelgebied er uitzien?

De visie is verbeeld op een kaart, deze vormt het hart van dit plan. Per deelgebied is vervolgens aangegeven wat het gewenste beeld, de gewenste natuurwaarde en de gewenste ingreep zijn. De ingreep is uitgewerkt in projecten. Deze bepalen de plekken en de vorm waarin de ingrepen uitgevoerd moeten worden om de visie te bereiken.

Aanpak

Zowel de gemeente als de gebruikers van het gebied kunnen deze ingrepen realiseren. Door inspanning van particulieren in de vorm van kwaliteitscompensatie (groen voor rood), door het benutten van provinciale subsidies en door gemeentelijke groenbudgetten kunnen de partijen gezamenlijk het landschap opwaarderen.

Resultaat

Op deze wijze bereiken we binnen 15 jaar:

- Een veelzijdig zandlandschap met uitgestrekte onderling verbonden natuurgebieden. Waartussen landbouwenclaves met grote diversiteit in beeld en gebruik.
- Een hoogwaardig landschap waar het heerlijk werken en recreëren is, waar de natuur altijd zeer dichtbij is en waar elk gebied een eigen gezicht heeft.

0 2 . A N A L Y S E

Bodem

Kernen Gemeente Landerd

Bosgebieden en beek Hooge Raam

Landschapsanalyse

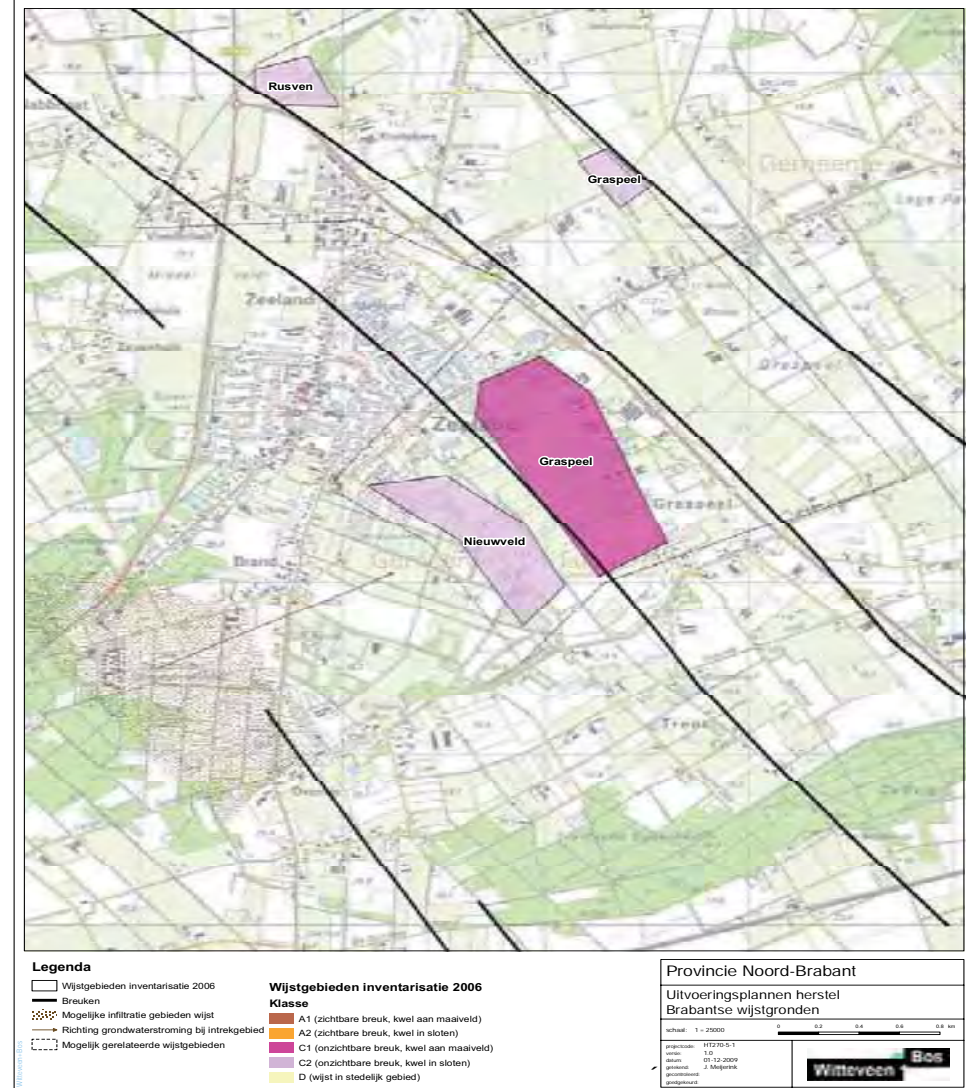
Ondergrond.

De Gemeente Landerd heeft een oppervlakte van 70,68 km². De ondergrond is voornamelijk zandig, met uitzondering van enkele kleiige delen in de omgeving ten noorden van Reek. Het hoogteverschil bedraagt ongeveer 20 meter (van 6 meter ten noorden van Reek tot 26 meter in de Maashorst) en loopt naar het noord- oosten af in de richting van de Maas. Diverse breuklijnen en bijbehorende wijstgronden maken het gebied uniek. De dorpen zijn ontstaan op de overgang van de hoge gronden van de Peelhorst naar relatief laag gelegen vochtigere gronden.

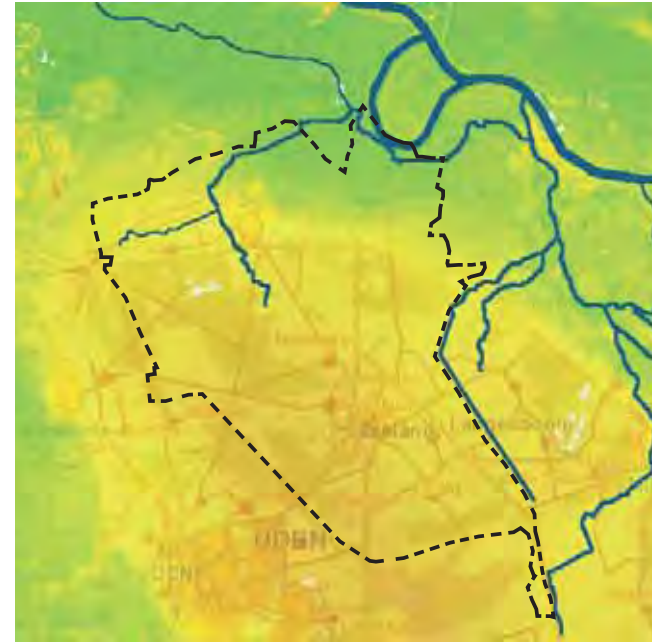
Verschillen.

Vanuit de dorpen is in de afgelopen eeuwen de woeste grond ontgonnen. Deze stapsgewijze ontginning is nog goed te zien aan verkaveling, bouwstijl en maatvoering van de gebieden. Door de mechanisatie en schaalvergroting van de afgelopen eeuw zijn ook veel kenmerken verloren gegaan. Veel sloten en zandpaden zijn verwijderd en vooral veel beplantingen zijn geroid. Daardoor zijn de kenmerkende verschillen tussen kleinschalig en grootschalig, tussen nat en droog en tussen besloten en open verminderd.

Ligging wijstgebied Landerd
Op basis van Nadere inventarisatie wijstgronden 2006

Breuken, Wijstgebied

Historische kaart 1900 en Topografische kaart 2010

Hoogten, Watersysteem

Beleidsanalyse

Bestaand beleid

Structuurvisie ruimtelijke ordening Provincie Noord-Brabant

De Structuurvisie ruimtelijke ordening beschrijft de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijke beleid tot 2025. Het provinciale grondgebied is in deze structuurvisie opgedeeld in 4 ruimtelijke structuren; de stedelijke structuur, het landelijk gebied, de groenblauwestructuur en de infrastructuur. De groenblauwe structuur bestaat uit groenblauw kerngebied en de groenblauwe mantel daaromheen. In het groenblauw kerngebied (met name bestaande natuur) richt het beleid zich op behoud, herstel en ontwikkeling van natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten. In de groenblauwe mantel wordt gekozen voor functieontwikkeling gecombineerd met de ontwikkeling van een robuust raamwerk met landschappelijke kwaliteit, bestaande uit aanwezige natuur, watersystemen en nieuwe natuur in hiervoor kansrijke gebieden.

De situering van de groenblauwe mantel komt niet overal overeen met de landschappelijk waardevolle gebieden op gemeentelijk niveau. Het is daarom van belang om de waarde van die gebieden tot uiting te laten komen in het Landschapsbeleidsplan.

Landschapsbeleidsplan Gemeente Landerd 2003-2013

Het Landschapsbeleidsplan (LBP) uit 2003 geeft een uitgebreide analyse van het landschap. Het plan richt zich vervolgens op verbetering van de ecologische kwaliteit en verhoging van de belevingswaarde van de natuur.

De doelen uit het LBP 2003-2013 zijn inmiddels grotendeels bereikt of opgenomen in langduriger omvormingsprocessen, zoals omvorming van de bossen. Ook zijn er doelen (tot op heden) onbereikbaar gebleken, met name i.v.m. het niet kunnen verwerven van benodigde gronden.

De landschapsanalyse uit het LBP 2003-2013 heeft de basis gevormd voor dit plan. De nog niet gerealiseerde projecten die nog steeds actueel zijn, zijn opgenomen in het nieuwe uitvoeringsprogramma.

Maashorst Manifest en Bosbeleidvisie gemeente Landerd

Het bestaand beleid voor de Maashorst en de overige gemeentelijke bossen is één op één overgenomen in dit plan.

Structuurvisie Buitengebied in ontwikkeling Gemeente Landerd 2010

De BIO-structuurvisie geeft eveneens een analyse van de opbouw van het landschap en zoomt vervolgens in op 15 bebouwingsconcentraties in het buitengebied. Vervolgens wordt beschreven hoe de ruimtelijke kwaliteit, en daarmee de leefbaarheid, van deze 15 bebouwingsconcentraties verbetert door het, onder voorwaarden, toestaan van ontwikkelingen, waaronder de realisatie van zogenaamde BIO-woningen.

De in de structuurvisie genoemde landschappelijke doelstellingen en randvoorwaarden voor (de omgeving van) de 15 bebouwingsconcentraties gelden als leidraad voor en worden verder uitgewerkt in de projecten die voortkomen uit dit Landschapsbeleidsplan.

Nieuw beleid

Structuurvisie

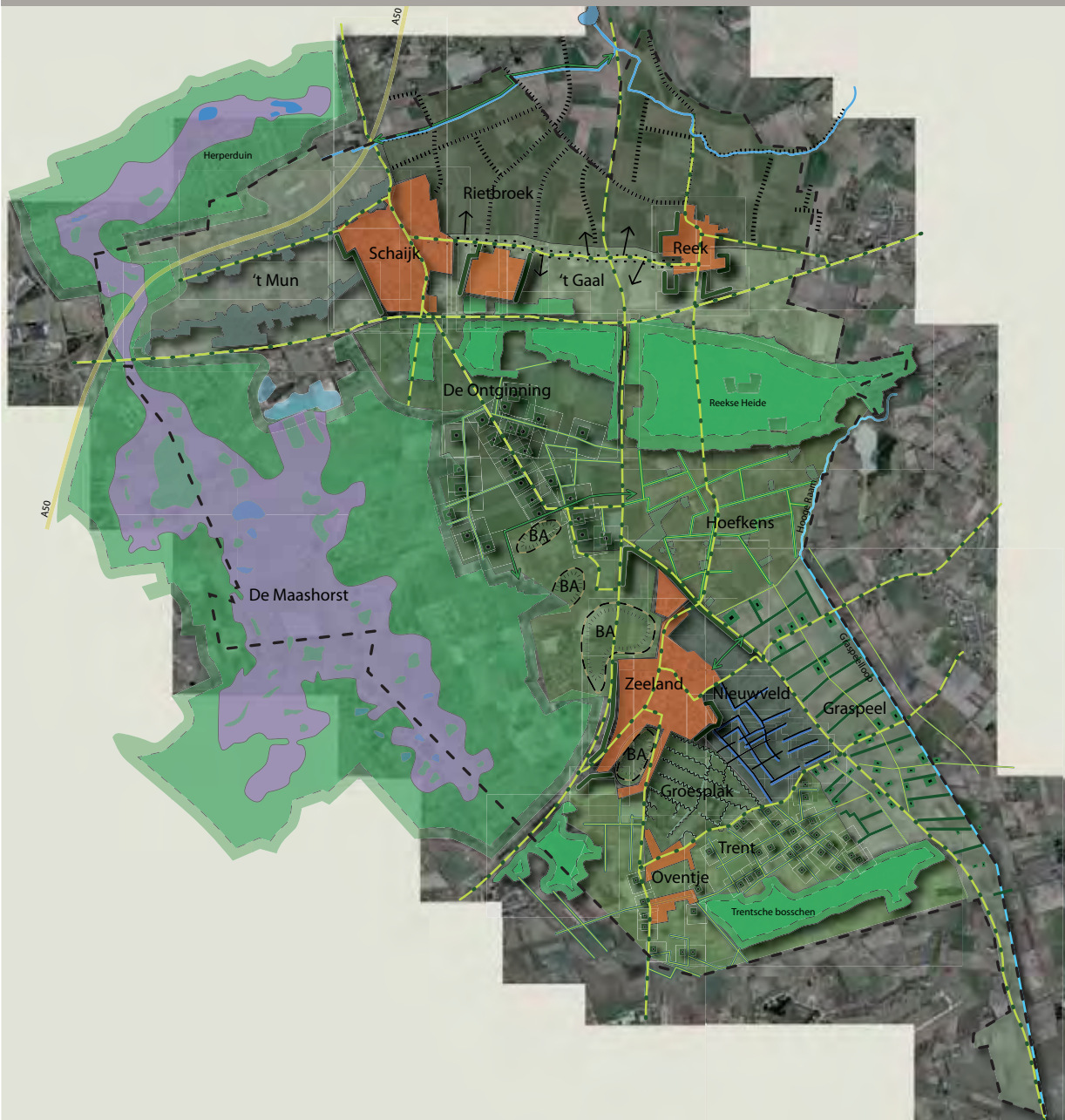
Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe structuurvisie voor het gehele grondgebied. De structuurvisie geeft een integraal beeld van de ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen die de gemeente op haar grondgebied voor ogen staat voor de langere termijn.

De visie uit dit Landschapsbeleidsplan wordt voor dit onderwerp als beleidskader in de structuurvisie opgenomen. Verder worden de in dit plan omschreven landschapsversterkende maatregelen per deelgebied overgenomen in de structuurvisie ter uitwerking van de te realiseren kwaliteitsverbetering bij nieuwe ontwikkelingen. Ten slotte kunnen projecten uit het uitvoeringsprogramma van dit Landschapsbeleidsplan opgenomen worden op de projectenlijst in de structuurvisie.

Bestemmingsplan buitengebied

Er is een nieuw bestemmingsplan buitengebied in procedure. Dit Landschapsbeleidsplan heeft daarvoor dan ook niet meer als vastgesteld beleid als basis kunnen dienen voor de onderwerpen natuur en landschap. Waar mogelijk zijn uitgangspunten uit dit plan nog verwerkt in het bestemmingsplan.

03 . V I S I E E N D E E L G E B I E D E N

Legenda

Hoofdwegen en boomstructuren

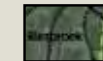
Gemeentegrens

Schaijk

Dorpskernen: Hoofdstructuren aanplanten met stevige laanbeplanting aan beide zijden van de weg. Aanplant dorpsranden waar aangegeven door middel van brede singels.

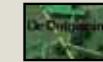
't Mun: Aanzetten West - Oost gerichte linten. Open ruimtes tussen structuren behouden.

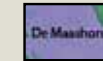
Rietbroek: Landschapsstructuren versterken met hakhoutsingels van Els, Wilg en Meidoorn.

't Gaal: Conserveren huidig landschap met behoud van doorzichten vanaf landschappelijk bebouwingslint.

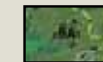
De Ontginning: Landschap versterken door robuuste aanplant alle erven. Kleinschaligheid nabij maashorst versterken, aanleg bosjes als coulissen.

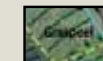
De Maashorst: Ontwikkelen tot robuuste natuurkern (volgens natuurplan De Maashorst).

Hoefkens: Behoud van huidige landschap. Waar mogelijk versterken met laanbeplanting, kleine bosjes en erfbeplanting.

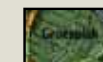
De Bolle Akkers: Eenheid bolle akkers bewaren, niet beplanten, niet bebouwen. Storende elementen inpassen met beplanting.

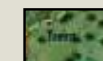
Graspeel: Maken nieuw productielandschap door forse aanplant van stroken tussen percelen en bosschages bij stallen.

Nieuwveld: Vernatten wijstgronden in overleg met eigenaren. Aanplant van alle perceelsranden.

Groesplak: Verhogen waterstand in sloten in samenspraak met eigenaren. Aanplant hakhoutsingels naast sloten.

Trent: Robuuste aanplant erven, aanbrengen brede singels aan achterzijde eigendommen.

Visiekaart

Algemene Visie

Versterk de opvallende kenmerken, vergroot de verschillen en zorg voor een levendig beeld. En begin.

Hiernaast is de visiekaart weergegeven. Deze is vergroot tevens toegevoegd in bijlage 1.

De onderdelen van de visie zijn als volgt nader te omschrijven:

- Versterk de karakteristieken van het landschap welke te onderscheiden zijn op basis van ontginning, van bodem en van ruimtelijke landschappelijke kenmerken; dit versterkt de oriëntatie en vergroot de identiteit.
- Maak voor sommige plekken een nieuw kader; nieuwe ontwikkelingen (als schaalvergroting veehouderij, recreatie) een plek geven en inpassen met gebiedseigen middelen.
- Begin op korte termijn een aantal kansrijke plekken in te richten; dit vormt inspiratie en een katalysator voor de andere landschappelijke ontwikkelingen.

Deelgebieden, waar en waarom?

Een van de ruimtelijke problemen van het buitengebied van Landerd is de eenvormigheid. De vergezichten, de wegprofielen en de beplantingen lijken op elkaar. Terwijl er na enig speurwerk grote verschillen blijken te bestaan: verschillen in hoogte, in waterhuishouding, in ontginningsgeschiedenis en verschillen in bodemvruchtbaarheid.

Een van de uitgangspunten van dit landschapsbeleidsplan is om de bijzondere gebieden meer beleefbaar te maken. Daarom hebben we de verschillen benoemd, de bijzondere stukken inclusief, waarna we op basis van de sterke punten het buitengebied in deelgebieden hebben ingedeeld. Door de verschillen te benadrukken en de ondergrond als basis te gebruiken bij het kiezen van inrichtingselementen voor de verschillende deelgebieden zal het landschap van Landerd kleinschaliger, gevarieerder en herkenbaarder worden.

De Maashorst, de bossen en de beekdalen zijn de dominante structuren. Deze hebben een eigen identiteit en nu al een grote herkenbaarheid. De gebieden daartussen hebben we beschreven op basis van bovenstaande kenmerken. Samen zijn het 11 deelgebieden welke we op de volgende pagina's nader uitwerken.

Kwetsbaarheid

De strategie per deelgebied is mede bepaald door de kwetsbaarheid van het landschap ter plekke; ook wel de draagkracht van het landschap voor verandering, genoemd.

Sommige delen van het landschap kunnen grote verandering herbergen. Ze hebben massieve en sterke structuren en landschappelijke ruimtes waarbinnen van alles kan zonder dat het de kenmerken afbreekt. Het betreft vooral de grootschalige ontginningen van begin 20e eeuw. Zulke gebieden noemen we "Enigszins kwetsbaar".

Andere gebieden beschikken over een zeer fijnmazig netwerk van landschapstructuren welke snel verstoord kunnen worden en waarbij nieuwe ontwikkelingen zeer zorgvuldig ingepast moeten worden. Het beeld en de natuurwaarden zijn afhankelijk van de samenhang. Deze noemen we "zeer kwetsbaar".

Ertussen zitten de cultuurlandschappen die wel tegen een stootje kunnen maar die een beperkte opnamecapaciteit hebben voor grote en nieuwe ontwikkelingen. Deze noemen we "kwetsbaar".

Kwetsbaarheid van de deelgebieden is als volgt ingedeeld:

Zeer kwetsbaar: De Maashorst, De Bolle Akkers, Nieuwveld, Groesplak

Kwetsbaar: 't Mun, 't Gaal, Hoefkens, Trent

Enigszins kwetsbaar: Rietbroek, De Ontginning, Graspeel

De indexering in mate van kwetsbaarheid heeft bewustwording als hoofddoel. Tevens is deze bedoeld voor het bepalen van prioriteiten van projecten en de mate van compensatie.

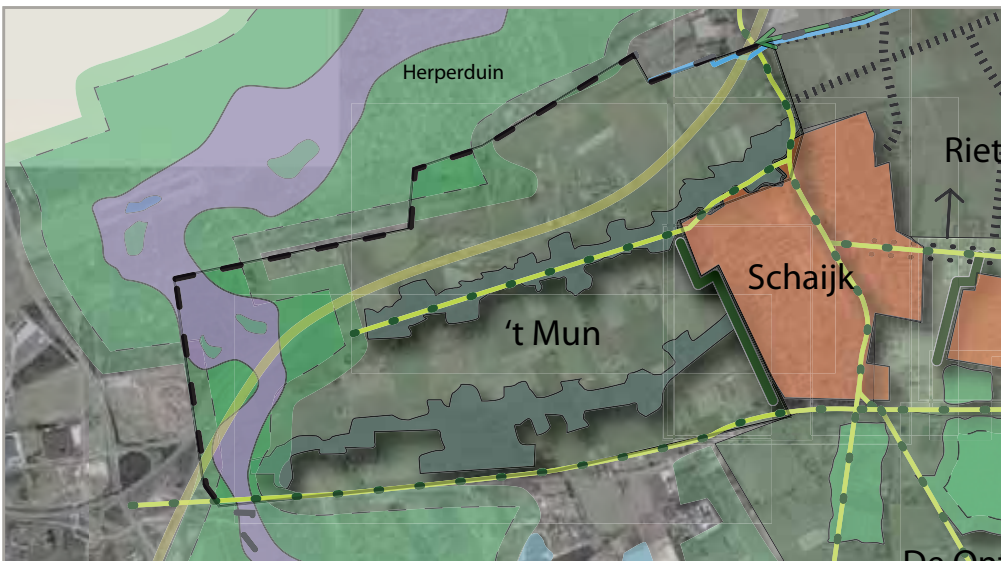
Recepten

Per deelgebied zijn recepten ontwikkeld. Deze laten zien hoe in het deelgebied de groene compensatie moet worden ingevuld. De hoogte van de compensatie wordt bepaald in de structuurvisie. De deelgebieden en recepten zijn weergegeven op de volgende pagina's.

' T M U N

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied ten westen van Schaijk bestaat uit oude buurtschappen en grootschalige tuinbouwbedrijven. Het is omgeven door bos, de A50 en de dorpsrand van Schaijk.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

West-Oost gerichte linten aanzetten met bosjes, singels en erfbeplanting. Open ruimtes tussen de structuren behouden.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Ecologische verbindingszone Maashorst – Herperduin momenteel in voorbereiding. Verbreden Ecologische verbindingszone Maashorst-Herperduin. Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren) versterken. Fourageergebied voor bosdieren maken tussen Herperduin en A50.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge bosjes, minimaal oppervlak 200 m².
- Droge singels, minimale lengte 100 meter.
- Kruidenrijke zoom, minimale lengte 200 meter.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

LANDSCHAPSELEMENTEN

Bosje droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal oppervlak 200 m².

Beheer: Vrij uit laten groeien, randen scheren of bij voldoende ruimte eerste 3 meter afzetten om de vijf jaar, pleksgewijs snoeien voor geriefhout. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

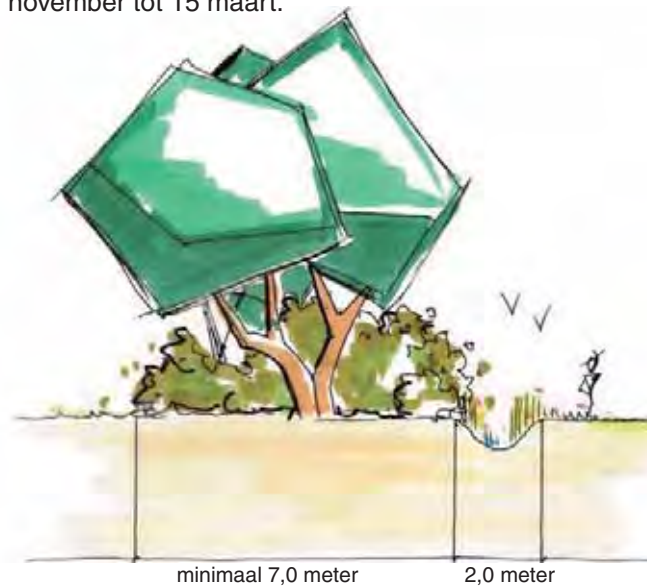

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 7 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of eerste 3 meter afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

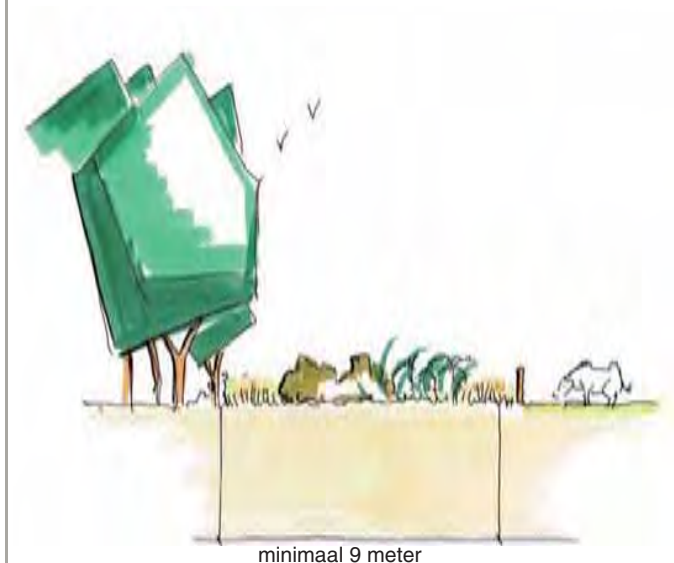

Kruidenrijke zoom

Sortiment: Extensief bloemrijk grasland en ruigte, spontane ontwikkeling.

Maat: Breedte van de rand is 9 meter of meer.

Beheer: Gefaseerd 1 keer per 2 jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

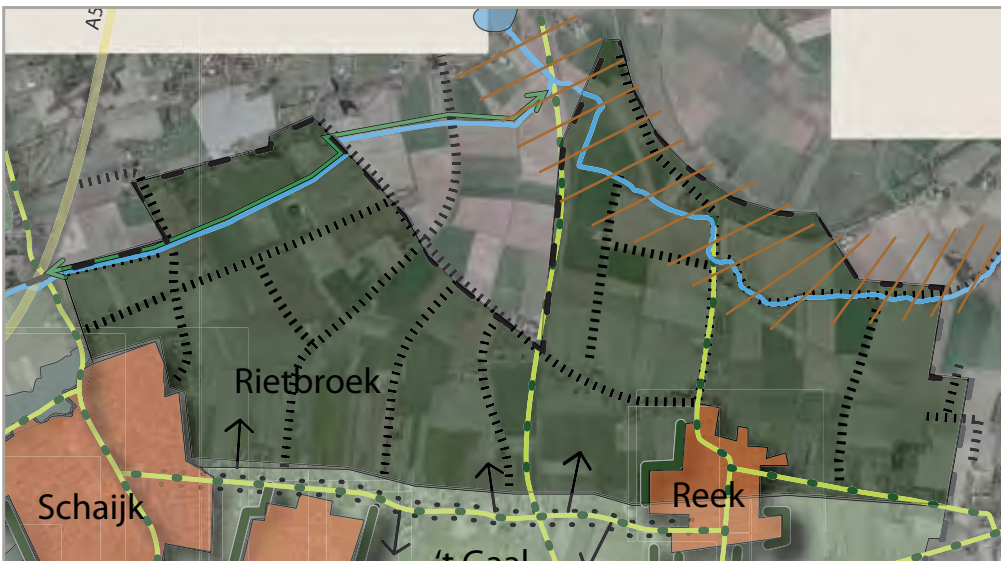

ELINGS

R I E T B R O E K

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied ten noorden van Schaijk en Reek bestaat uit een laag gelegen halfopen landschap. De oorspronkelijk veel voorkomende houtwallen en (meidoorn)struwelen zijn grotendeels verdwenen. Daarvoor in de plaats zijn op enkele plaatsen loofhoutbosjes aangeplant en zijn laanbeplantingen aangebracht.

 Dit gearceerde gedeelte van Rietbroek maakte tot 1942 deel uit van de Beerse Overlaat die dienst deed als extra bergingsmogelijkheid in perioden van hoog water.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Landschapstructuren versterken en maatvoering zichtbaar maken door aanplant van hakhoutsingels in de richting Noord-Zuid. Hierbij de waardevolle historische openheid van de Beerse Overlaat in acht nemen.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Ecologische verbindingszone Munsche Wetering realiseren (inclusief aansluiting op Ecologische verbindingszone Hertogswetering).

Leefgebied voor vogels van vochtig open cultuurlandschap versterken.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Hakhoutsingels van Els, Wilg en Meidoorn, minimale lengte 50 meter.
- Ontwikkeling van rietoevers bij sloten, minimaal 50 meter.
- Knotbomen van Els, Wilg. Minimaal 10 stuks.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

LANDSCHAPSELEMENTEN

Hakhoutsingels

Sortiment: Els, Wilg, Meidoorn.

Maat: Hakhout in de vorm van een singel. Breedte van 4 tot 7 meter in verschoven plantverband van 1,25 bij 1,25 meter.

Beheer: Periodiek eenmaal in de 7 jaar vlaksgewijs en gefaseerd afzetten. Diameter van het hakhout uitgezonderd overstaanders maximaal 20 cm op 1,30 meter hoogte. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

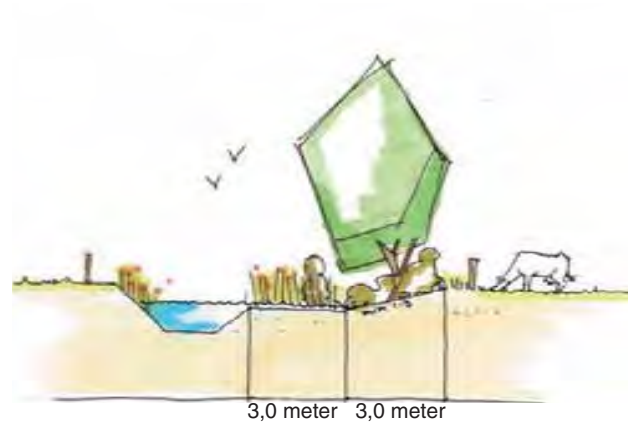

Rietoevers

Sortiment: Spontane ontwikkeling van nat grasland, riet en ruigte. Bij hoge voedselrijkdom, de voedselrijke bouwvoor (deels) afgraven en afvoeren.

Maat: Bij voorkeur trapsgewijze oever, minimaal 3 meter breed, talud 1:3 of meer.

Beheer: Gefaseerd elke drie jaar maaien en afvoeren.

Knotboom

Sortiment: Wilg, Es

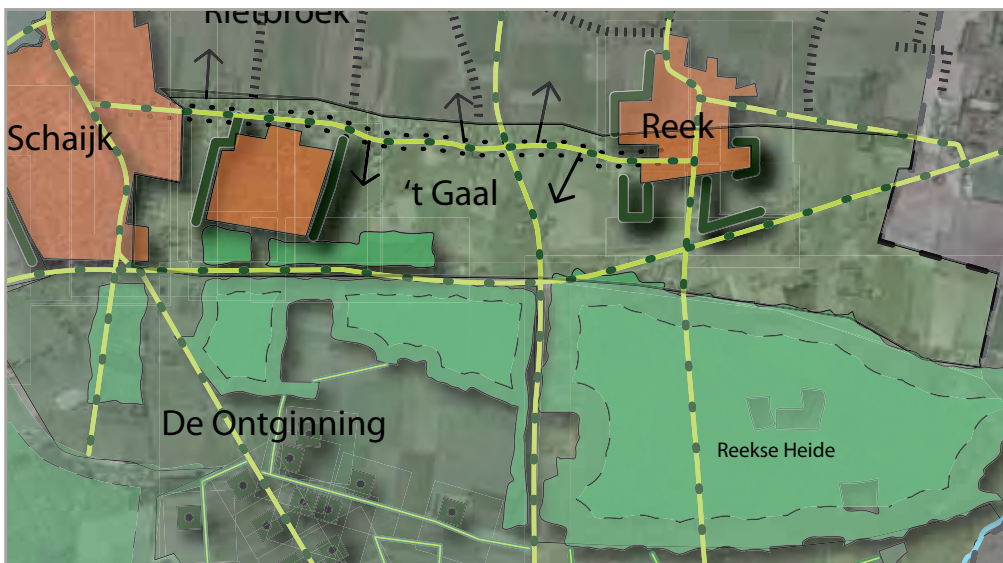
Beheer: Gefaseerd knotten van een groep op een hoogte van minimaal 1,5 m boven maaiveld. Wilg om de 3 jaar knotten, Es om de 5 jaar knotten. Jaarlijks controle op ziekten.

' T G A A L

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

De weg tussen Schaijk en Reek ligt op de overgang van de hoger gelegen Reekse bossen naar de uiterwaarden van de Maas. Vanaf dit landschappelijke bebouwingslint zijn diverse verre doorzichten naar het achterland beleefbaar. Het is een verfijnd, oud, kleinschalig landschap met kleine boerenbedrijven, oude beplantingen en weiljes. Dit mozaïek is zeer bijzonder. Het is de afwisseling die dit gebied haar eigen kleur geeft.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Conserveren huidig landschap met behoud van de doorzichten vanaf het landschappelijke bebouwingslint.
Aanplant van kleinschalige erbeplanting en geriefbosjes.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor vogels van open cultuurlandschap en struweelvogels en cultuurvolgers van 't boerenerf.

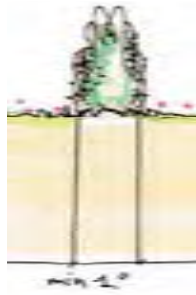

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge bosjes, minimaal oppervlak 100 m².
- Droge hagen, minimale lengte 20 meter.
- Struweelhaag van meidoorn, minimale lengte 30 meter.
- Erfbeplanting, passend in erfstructuur.
- Hoogstamboomgaard, minimaal 8 stuks.

DIT DEELGEBIED IS: ZEER KWETSBAAR KWETSBAAR ENIGSZINS KWETSBAAR

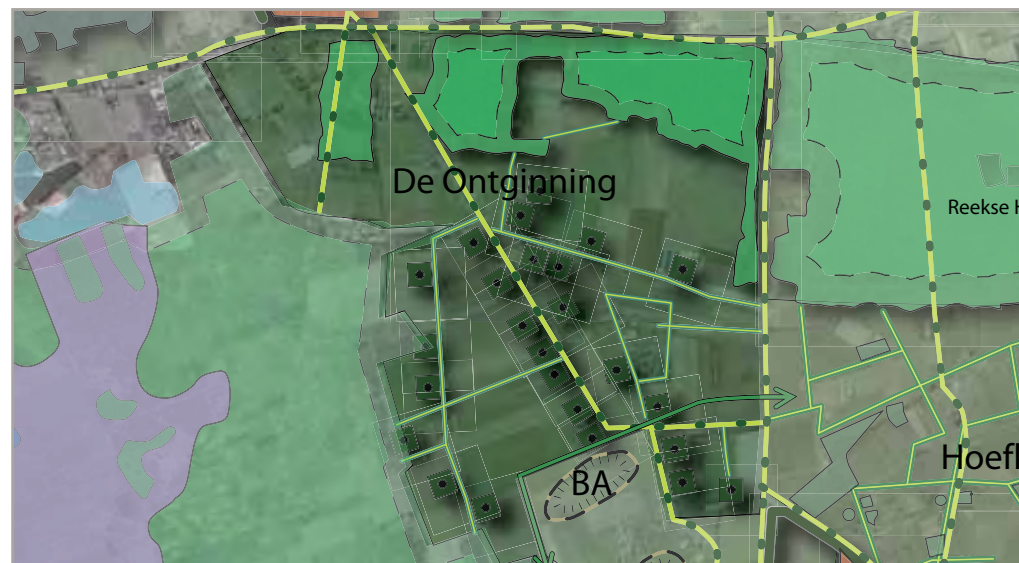
LANDSCHAPSELEMENTEN

<p>Haag</p> <p>Sortiment: Meidoorn, beuk, liguster.</p> <p>Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 of 3 rijen geplant.</p> <p>Beheer: Knip- of scheerhaag 1x per jaar knippen, eind juni. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn.</p> <p>min. 1,0 meter</p> 	<p>Bosje droog</p> <p>Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.</p> <p>Maat: Minimaal oppervlak 200 m².</p> <p>Beheer: Vrij uit laten groeien, randen scheren of bij voldoende ruimte eerste 3 meter afzetten om de vijf jaar, pleksgewijs snoeien voor geriefhout. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.</p>	<p>Erfbeplanting</p> <p>Sortiment: Divers, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Solitaire bomen (eik, linde, kastanje, walnoot). - Hoogstam boomgaard. - Houtwallen, singels of geriefbosjes (sortiment droog). - Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster). <p>Maat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Solitaire bomen: n.v.t. - Hoogstamboomgaard: minimaal 8 stuks, plantafstand 5-8 meter. - Houtwallen, singels: Minimaal 7,0 meter breed. - Geriefbosjes: Oppervlak ca. 100 m². - Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster). <p>Beheer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Solitaire bomen: Niet, jaarlijks controle op ziekten. - Hoogstam boomgaard: Jaarlijkse controle op ziekten en foutieve takgroei. Jaarlijks begeleidend snoeien. - Houtwallen, singels: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. - Geschoren haag: 1 keer per jaar knippen. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn. - Wilde haag: Vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar afzetten op 1 meter hoogte.
<p>Struweelhaag meidoorn</p> <p>Sortiment: Meidoorn, eventueel met bijmenging van soorten als wilde roos, kardinaalsmuts, rode kornoelje, liguster en veldesdoorn.</p> <p>Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 rijen geplant.</p> <p>Beheer: Struweelhaag vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar snoeien op ten minste 1 meter hoogte.</p> 	<p>Hoogstamboomgaard</p> <p>Sortiment: Appel, peer, pruim, kers.</p> <p>Maat: Minimaal 8 stuks, min. plantafstand: kers 12 m, appel 10 m, peer 8 m, pruim 6 m.</p> <p>Beheer: Jaarlijks snoeien, jaarlijks controle op ziekten en foutieve takgroei.</p> 	

D E O N T G I N N I N G

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied tussen de Maashorst en de Reekse bossen bestaat uit een coulissen landschap met lanen en groene erven, deels grootschalig, deels besloten.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Ontginningslandschap versterken door robuuste aanplant van alle erven.
Lanen versterken waar mogelijk.
Kleinschaligheid nabij rand maashorst versterken en aanleggen bosjes als coulissen.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Ecologische verbindingzone Maashorst – Reekse Heide afronden.
Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren)
Fourageergebied voor bosdieren maken.
Verbinden Maashorst via stapstenen met grotere bossen in omgeving.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge singels, minimale lengte 100 meter.
- Robuuste erfbeplanting, minimaal oppervlak 200 m².
- Kruidenrijke zoom, minimale lengte 200 meter.
- Droge bosjes, minimaal oppervlak 200 m².

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

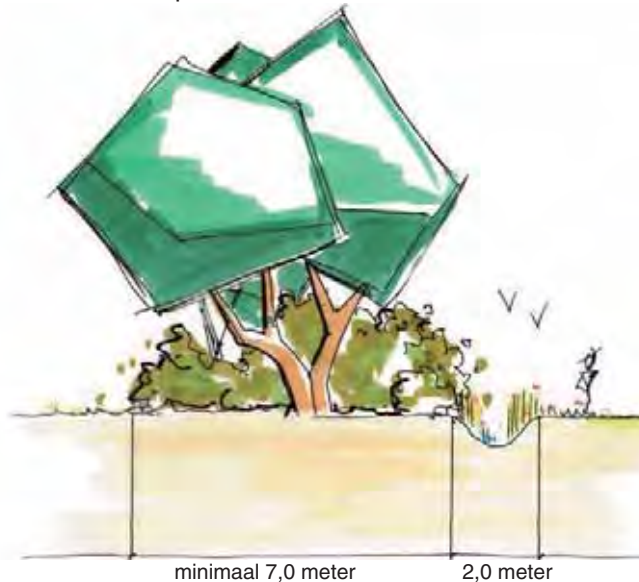
LANDSCHAPSELEMENTEN

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 7 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

Erfbeplanting

Sortiment: Divers, bestaande uit:

- Solitaire bomen (eik, linde).
- Houtwallen, singels of bosje (sortiment droog).
- Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster).

Maat:

- Solitaire bomen: n.v.t.
- Houtwallen, singels: Minimaal 7,0 meter breed.
- Bosje: Oppervlak minimaal 200 m².
- Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster).

Beheer:

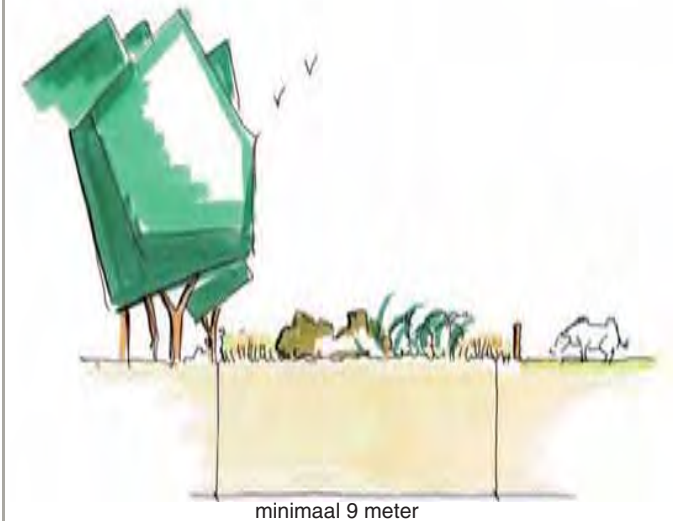
- Solitaire bomen: Niet, jaarlijks controle op ziekten.
- Bosje: Vrij uit laten groeien, randen scheren, pleksgewijs snoeien voor geriefhout.
- Houtwallen, singels: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar.
- Geschoren haag: 1 keer per jaar knippen. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn.
- Wilde haag: Vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar afzetten op 1 meter hoogte.

Kruidenrijke zoom

Sortiment: Extensief bloemrijk grasland en ruigte, spontane ontwikkeling.

Maat: Breedte van de rand is 9 meter of meer.

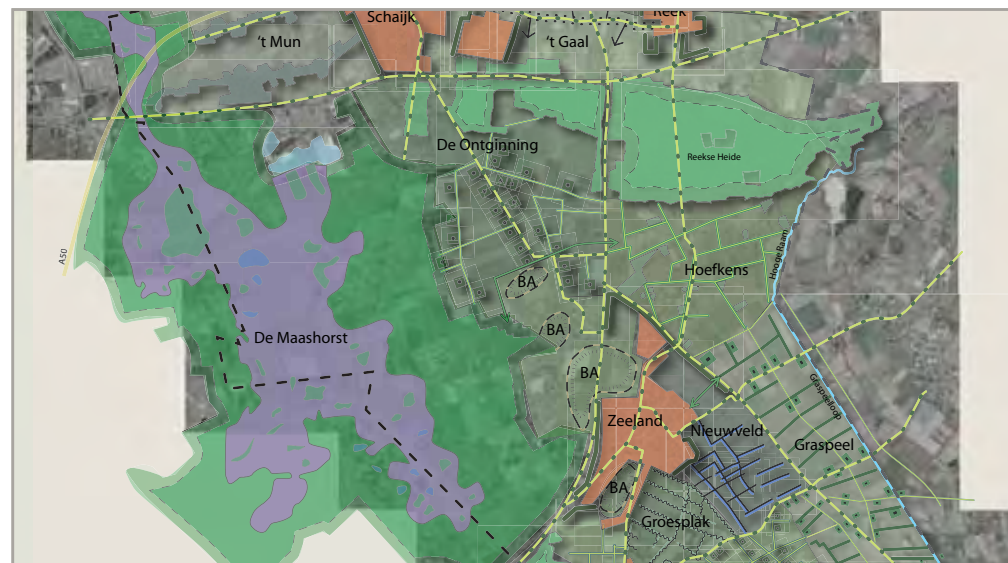
Beheer: Gefaseerd 1 keer per 2 jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

D E M A A S H O R S T

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Provinciaal landschap De Maashorst is met zijn bos en heideterreinen het grootste aaneengesloten natuurgebied van Brabant. In het hart is binnen de als EHS aangewezen gronden nog een landbouwenclave aanwezig.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Ontwikkelen tot robuuste natuurkern bestaande uit een centrale open ruimte met natuurlijk bos daaromheen waarin natuurlijke processen, zoals een natuurlijk watersysteem, alle ruimte hebben. Ontwikkelen van een levendige schil om de natuurkern heen, waarin wonen, werken, landbouw en recreatie samengaan. De gronden in open middengedeelte (in de tijd) verwerven en omvormen tot heide / bosgebied (volgens natuurplan De Maashorst). Randen van het bosgebied omvormen tot mantel- en zoomvegetatie.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Omvormen tot begeleid natuurlijke eenheid op zandgronden.

EVZ Maashorst – Herperduin, momenteel in voorbereiding.

EVZ Maashorst – Reekse Heide afronden.

Leefgebied voor bos en struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren).

Fourageergebied voor bosdieren.

RECEPT

Primaire landschapsversterking in dit gebied middels de aanleg van de projecten genoemd in het Natuurplan De Maashorst (o.a. ontwikkelen heide en schraal grasland in middengebied Maashorst).

Aanvullende landschapsversterking middels de volgende landschapselementen:

- Ontwikkelen mantel- en zoomvegetatie, ca. 25 meter breed.
- Fourageergebied bosdieren (te zien als zoom), minimaal oppervlak 500 m²

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

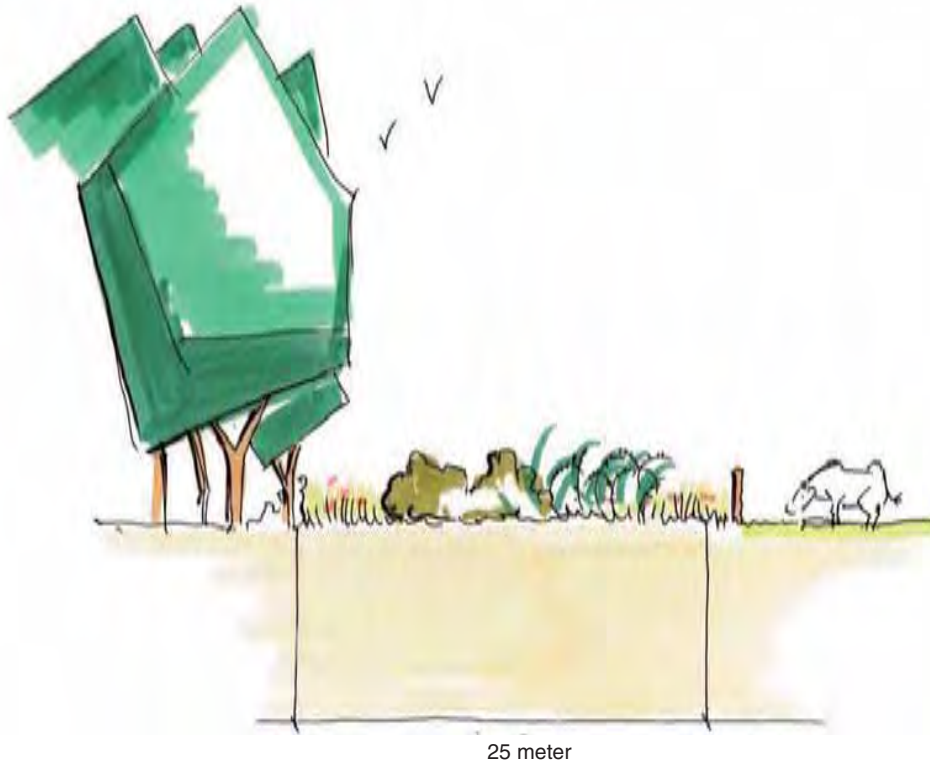
LANDSCHAPSELEMENTEN

Mantel- en zoomvegetatie

Sortiment: Kappen randen bosgebied en spontaan ontwikkelen tot extensief bloemrijk grasland met ruigte (mantel- en zoomvegetatie).

Maat: Breedte van de rand is ca. 25 meter.

Beheer: Gefaseerd (ca. 40% elk jaar laten staan) 1 keer per jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

Fourageergebied bosdieren

Sortiment: Agrarische gronden / weiden spontaan ontwikkelen tot extensief bloemrijk grasland met ruigte (mantel- en zoomvegetatie). Eventueel middels het kappen van enkele stukjes bos.

Maat: Breedte van de akker is ca. 25 meter.

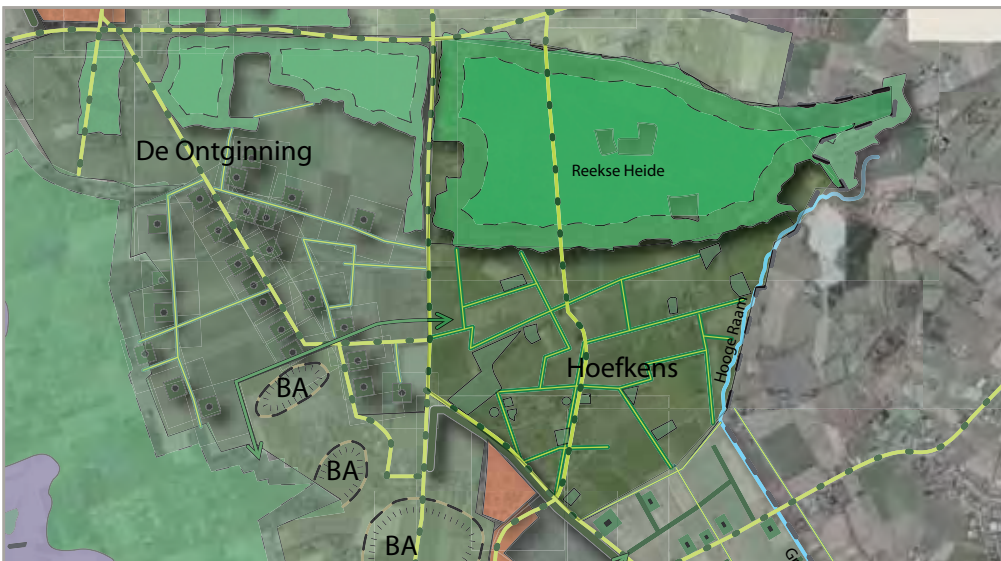
Beheer: Gefaseerd (ca. 40% elk jaar laten staan) 1 keer per jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

H O E F K E N S

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied ten noorden van Zeeland is een ouder landschap met diverse soorten boomstructuren langs wegen, kleine losse bosjes en solitaire bomen.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Behoud van huidige landschap.

Kleinschalig cultuurlandschap versterken met kleine bosjes en erfbeplanting.

Versterken laanbeplanting waar mogelijk.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren) en cultuurvolgers van 't kleinschalige boerenland.

Reekse bossen: Omvormen naar meer natuurlijk bos.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge hagen, minimale lengte 20 meter.
- Struweelhaag van meidoorn, minimale lengte 30 meter.
- Hoogstamboomgaard, minimaal 8 stuks.
- Droge bosjes, minimaal oppervlak 100 m².
- Erfbeplanting, passend in erfstructuur.

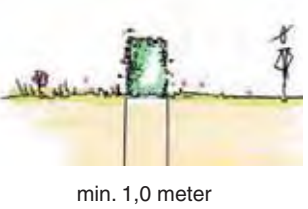

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

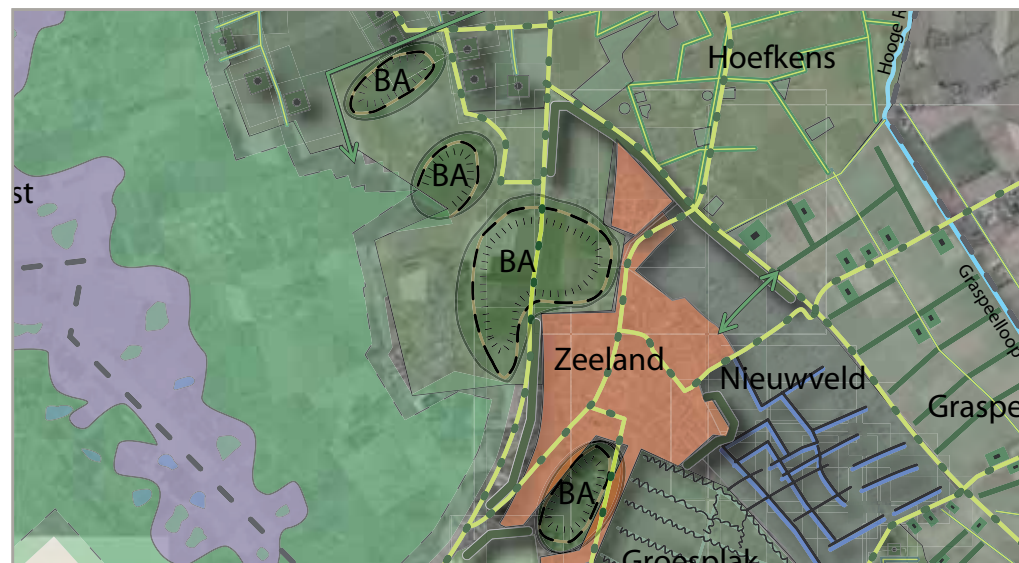
LANDSCHAPSELEMENTEN

<p>Haag</p> <p>Sortiment: Meidoorn, beuk, liguster.</p> <p>Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 of 3 rijen geplant.</p> <p>Beheer: Knip- of scheerhaag 1x per jaar knippen, eind juni. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn.</p> 	<p>Bosje droog</p> <p>Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.</p> <p>Maat: Minimaal oppervlak 200 m².</p> <p>Beheer: Vrij uit laten groeien, randen scheren of bij voldoende ruimte eerste 3 meter afzetten om de vijf jaar, pleksgewijs snoeien voor geriefhout. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.</p>	<p>Erfbeplanting</p> <p>Sortiment: Divers, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Solitaire bomen (eik, linde, kastanje, walnoot). - Hoogstam boomgaard. - Houtwallen, singels of geriefbosjes (sortiment droog). - Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster). <p>Maat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Solitaire bomen: n.v.t. - Hoogstamboomgaard: minimaal 8 stuks, plantafstand 5-8 meter. - Houtwallen, singels: Minimaal 7,0 meter breed. - Geriefbosjes: Oppervlak ca. 100 m². - Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster). <p>Beheer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Solitaire bomen: Niet, jaarlijks controle op ziekten. - Hoogstam boomgaard: Jaarlijkse controle op ziekten en foutieve takgroei. Jaarlijks begeleidend snoeien. - Houtwallen, singels: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. - Geschoren haag: 1 keer per jaar knippen. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn. - Wilde haag: Vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar afzetten op 1 meter hoogte.
<p>Struweelhaag meidoorn</p> <p>Sortiment: Meidoorn, eventueel met bijmenging van soorten als wilde roos, kardinaalsmuts, rode kornoelje, liguster en veldesdoorn.</p> <p>Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 rijen geplant.</p> <p>Beheer: Struweelhaag vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar snoeien op ten minste 1 meter hoogte.</p> 	<p>Hoogstamboomgaard</p> <p>Sortiment: Appel, peer, pruim, kers.</p> <p>Maat: Minimaal 8 stuks, min. plantafstand: kers 12 m, appel 10 m, peer 8 m, pruim 6 m.</p> <p>Beheer: Jaarlijks snoeien, jaarlijks controle op ziekten en foutieve takgroei.</p> 	

DE BOLLE AKKERS

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Historische open bolle akkers aan de rand van woningensembles, in gebruik als agrarische grond.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Eenheid bolle akkers bewaren, niet beplanten en niet bebouwen.
Zichtbaarheid vergroten door randen te benadrukken, storende elementen inpassen met beplanting en inzaaien met historische gewassen stimuleren.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor flora en fauna van open cultuurlandschap.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van inzaaien met historische gewassen en de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge singels, waar nodig ter aankleding.
- Kruidenrijke zoom op de akker.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

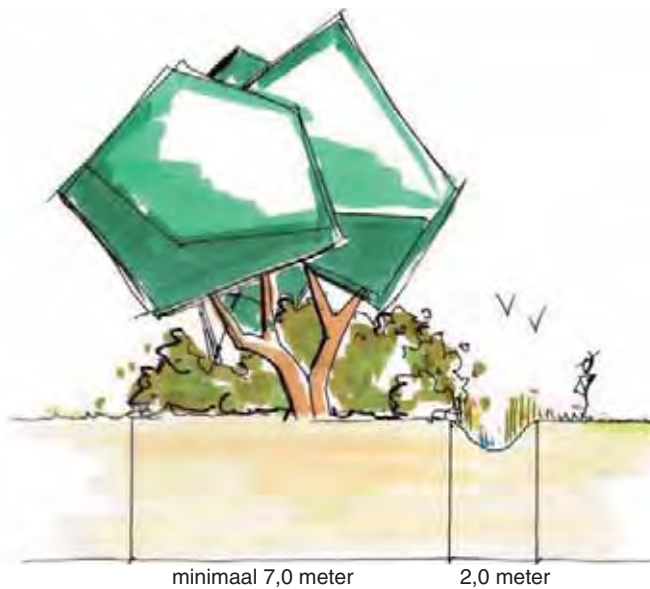
LANDSCHAPSELEMENTEN

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 7 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

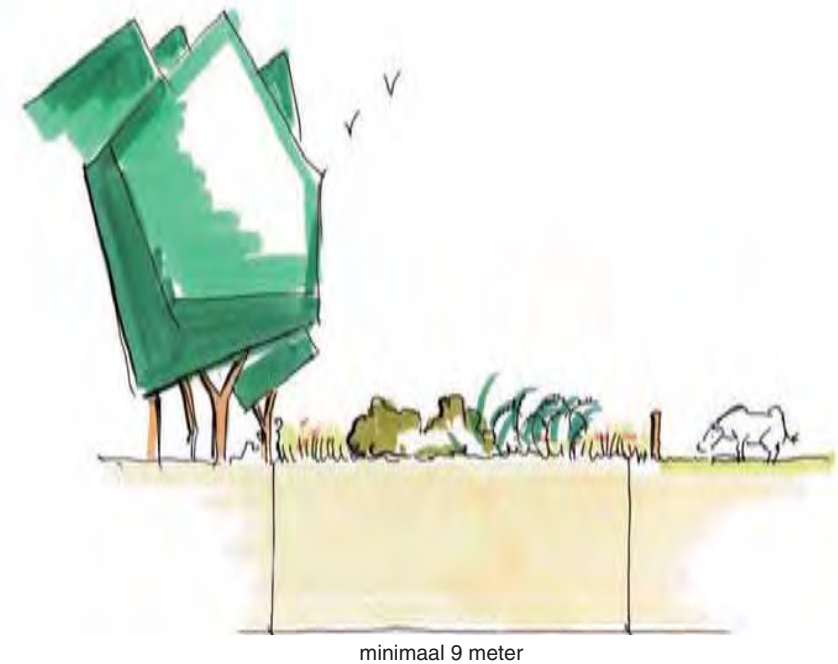

Kruidenrijke zoom

Sortiment: Extensief bloemrijk grasland en ruigte, spontane ontwikkeling.

Maat: Breedte van de rand is 9 meter of meer.

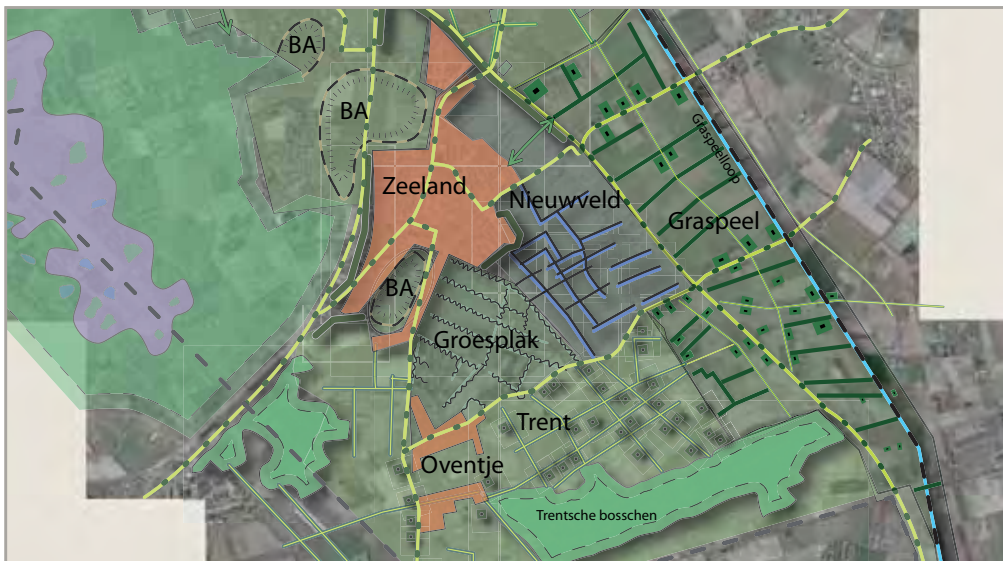
Beheer: Gefaseerd 1 keer per 2 jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

G R A S P E E L

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Grootschalig productielandschap met grote boerenbedrijven, grotendeels aangewezen als Landbouw Ontwikkelings Gebied (LOG).

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Nieuw productielandschap maken door forse aanplant van stroken tussen percelen en bosschages bij de stallen.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor organismen van open cultuurlandschap en struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren).

RECEPT

Landschapsversterking en erfinrichting in dit gebied met behulp van de aanleg van de bouwstenen genoemd in het Kwaliteitsplan Graspeel en met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge singels in brede stroken tussen percelen, minimale lengte 200 meter.
- Bosschages bij stallen, minimaal oppervlak 500 m².
- Ontwikkeling van rietoevers bij sloten, minimaal 50 meter.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

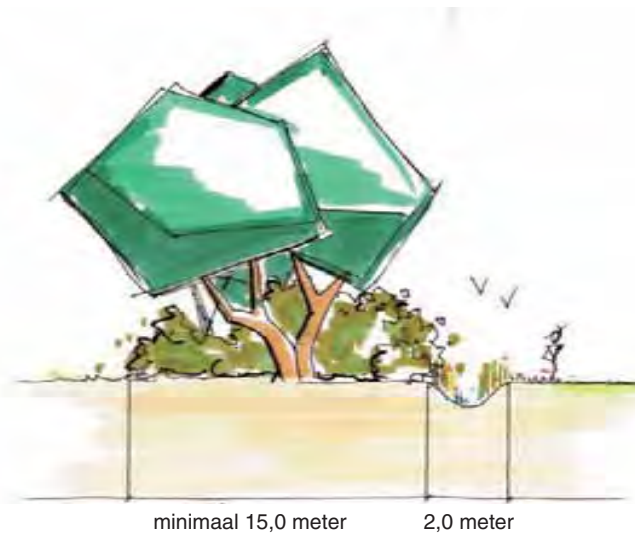
LANDSCHAPSELEMENTEN

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 15 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

Boschages bij stallen

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal oppervlak 500 m².

Beheer: Vrij uit laten groeien, randen scheren, pleksgewijs snoeien voor geriefhout. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

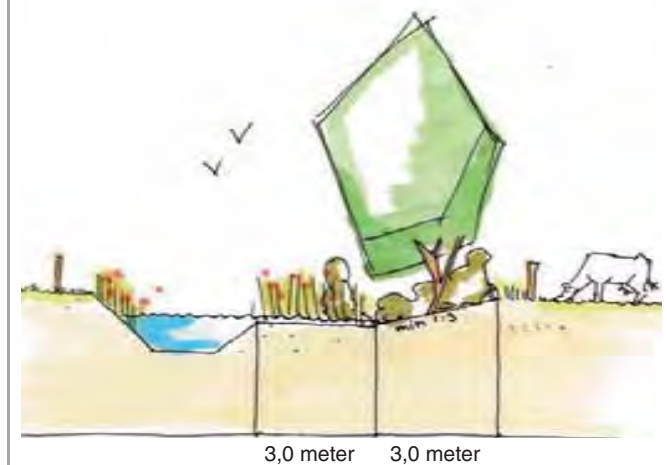

Rietoevers

Sortiment: Spontane ontwikkeling van nat grasland, riet en ruigte. Bij hoge voedselrijkdom, de voedselrijke bouwvoor (deels) afgraven en afvoeren.

Maat: Bij voorkeur trapsgewijze oever, minimaal 3 meter breed, talud 1:3 of meer.

Beheer: Gefaseerd elke drie jaar maaien en afvoeren.

ELINGS

N I E U W V E L D

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied ten zuidoosten van Zeeland kenmerkt zich door de historische wijstgronden waarbij de kwel zichtbaar is aan het maaiveld (ligging vastgelegd op basis van een Nadere inventarisatie wijstgronden in 2006). Het is een open gebied met solitaire bomen. Het gebied is op dit moment grotendeels in gebruik als agrarische grond, waardoor de wijstkenmerken nauwelijks waarneembaar zijn.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

In samenspraak met eigenaren: Vernatten wijstgronden door opstuwten grondwater. Aanplant van alle perceelsranden.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor flora en fauna van open, nat cultuurlandschap.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Plaatsen houten sloot stuwtejes (in overleg met waterschap).
- Natte singels, minimale lengte 50 meter.
- Ontwikkeling van rietoevers, minimale lengte 50 meter.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

LANDSCHAPSELEMENTEN

Sloot stuwtdjes

Sortiment: nv.t.

Maat: n.v.t.

Beheer: Jaarlijkse controle op gebreken. Jaarlijks vuilophoping nabij stuwtdje afvoeren.

Singel nat

Sortiment: Zwarte els, diverse wilgen soorten

Maat: Minimaal 7 meter breed. Boomvormers in twee rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter, in groepen van 5 stuks van dezelfde soort.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

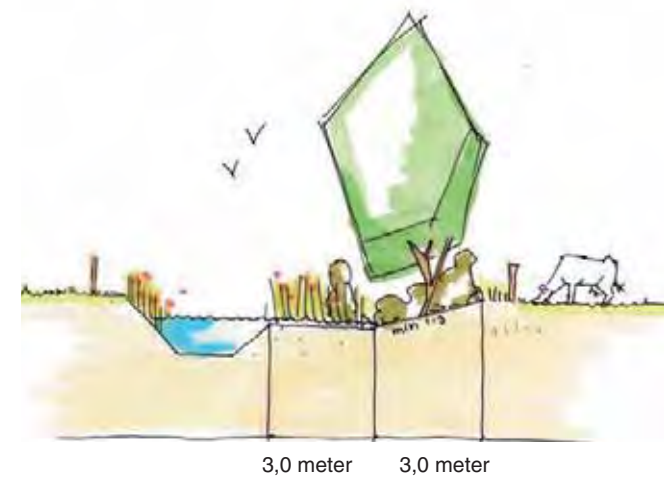

Rietoevers

Sortiment: Spontane ontwikkeling van nat grasland, riet en ruigte. Bij hoge voedselrijkdom, de voedselrijke bouwvoor afgraven.

Maat: Bij voorkeur trapsgewijze oever, minimaal 3 meter breed, talud 1:3 of meer.

Beheer: Gefaseerd elke drie jaar maaien en afvoeren.

GROESPLAK

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Groesplak, ten zuidoosten van Zeeland, kenmerkt zich net als Nieuwveld door de historische wijstgronden. Echter is hierbij de kwel niet zichtbaar aan maaiveld, maar alleen in de sloten. Het is een kleinschalig landschap met singels langs zandpaden op dit moment grotendeels in gebruik als agrarische grond (kleinschalig).

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Behoud van het kleinschalige karakter.

In samenspraak met eigenaren: Verhogen van de waterstand in de sloten.

Aanplant van hakhoutsingels naast sloten.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren) en soorten van vochtige agrarische gronden.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Plaatsen houten sloot stuwijtjes (in overleg met waterschap).
- Hakhoutsingels van Eik, Els en Wilg, minimale lengte 50 meter.
- Struweelhaag van meidoorn, minimale lengte 30 meter.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

LANDSCHAPSELEMENTEN

Sloot stuwtjes

Sortiment: nv.t.

Maat: n.v.t.

Beheer: Jaarlijkse controle op gebreken. Jaarlijks vuilophoping nabij stuwtje afvoeren.

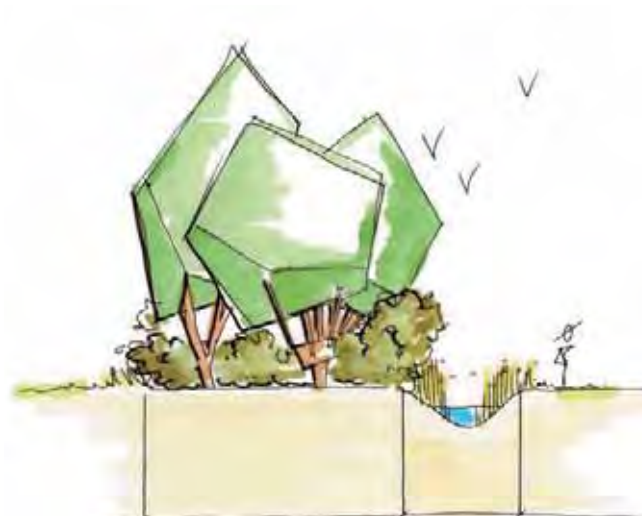
4,0 - 7,0 meter

Hakhoutsingels

Sortiment: Els, Wilg, Eik, Es.

Maat: Hakhout in de vorm van een singel. Breedte ca. 7 meter in verschoven plantverband van 1,25 bij 1,25 meter.

Beheer: Periodiek eenmaal in de 7 jaar vlaksgewijs en gefaseerd afzetten. Diameter van het hakhout uitgezonderd overstaanders maximaal 20 cm op 1,30 meter hoogte. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

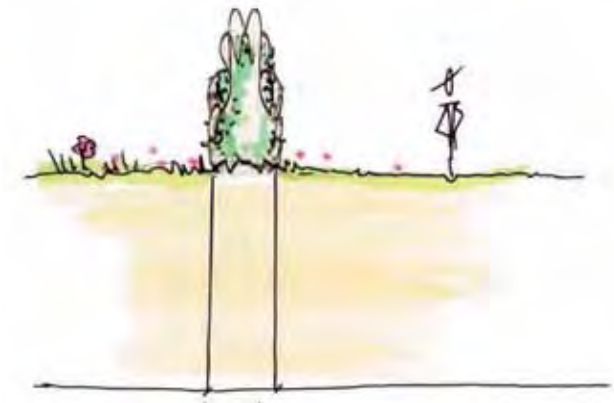
7,0 meter

Struweelhaag meidoorn

Sortiment: Meidoorn, eventueel met bijmenging van soorten als wilde roos, kardinaalsmuts, rode kornoelje, liguster en veldesdoorn.

Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 rijen geplant.

Beheer: Struweelhaag vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar snoeien op ten minste 1 meter hoogte.

minimaal 1,0 meter

ELINGS

T R E N T

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied rondom de Trentsche bosschen en 't Oventje bestaat uit een redelijk grootschalig landschap en is voornamelijk in agrarisch gebruik. Het is al een oude ontginning met randen die recenter zijn ontgonnen. Door houtwallen, singels, bosjes en oude beplantingen is het beeld er groen. Naast de Trentsche bosschen in het zuiden van het gebied bestaat de beplanting voornamelijk uit (eiken)singels en groene boerenerven.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Robuuste aanplant erven, aanbrengen brede singels aan achterzijde eigendommen.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren)
Fourageergebied voor bosdieren.
Trentsche bosschen: Omvormen naar meer natuurlijk bos.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge brede singels aan achterzijde perceel, in blokken of stroken, minimale lengte 100 meter of minimale oppervlakte 100 m².
- Struweelhagen van els, minimale lengte 30 meter.
- Erfbeplanting, passend in erfstructuur.
- Ontwikkelen mantel- en zoomvegetatie, ca. 25 meter breed.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

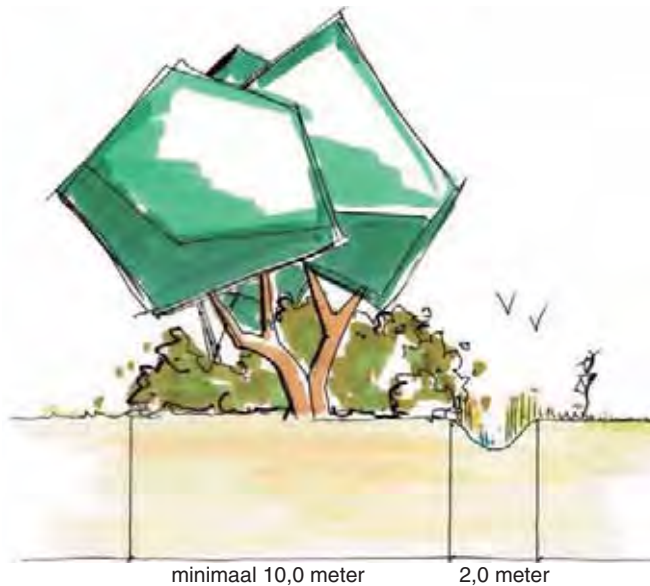
LANDSCHAPSELEMENTEN

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 10 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

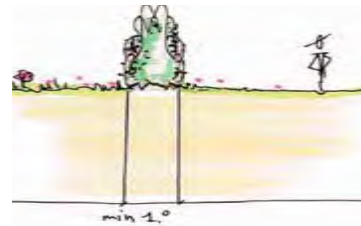

Struweelhaag els

Sortiment: Els

Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 rijen geplant.

Beheer: Struweelhaag vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar snoeien op ten minste 1 meter hoogte.

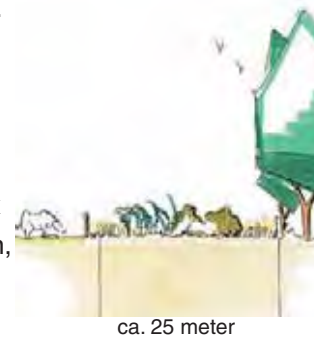

Mantel- zoomvegetatie

Sortiment: Kappen randen bosgebied en spontaan ontwikkelen tot extensief bloemrijk grasland met ruigte (mantel- en zoomvegetatie).

Maat: Breedte van de rand is ca. 25 meter.

Beheer: Gefaseerd (ca. 40% elk jaar laten staan) 1x per jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

Erfbeplanting

Sortiment: Divers, bestaande uit:

- Solitaire bomen (eik, linde, kastanje, walnoot).
- Hoogstam boomgaard.
- Houtwallen, singels of geriefbosjes (sortiment droog).
- Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster).

Maat:

- Solitaire bomen: n.v.t.
- Hoogstamboomgaard: minimaal 8 stuks, plantafstand 5-8 meter.
- Houtwallen, singels: Minimaal 7,0 meter breed.
- Geriefbosjes: Oppervlak ca. 100 m².
- Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster).

Beheer:

- Solitaire bomen: Niet, jaarlijks controle op ziekten.
- Hoogstam boomgaard: Jaarlijkse controle op ziekten en foutieve takgroei. Jaarlijks begeleidend snoeien.
- Houtwallen, singels: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar.
- Geschoren haag: 1 keer per jaar knippen. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn.
- Wilde haag: Vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar afzetten op 1 meter hoogte.

D O R P S K E R N E N

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Zeeland, Schaijk en Reek zijn gevestigd op de overgang van hoge gronden naar relatief laag gelegen gebieden. De hoofdstructuren van de kernen hebben een laanbeplanting welke bestaat uit diverse soorten bomen. De laanbeplanting wordt op vele plaatsen onderbroken. Plaatselijk is er sprake van harde dorpsranden, wat een rommelig beeld op de dorpskern geeft.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Hoofdstructuren aanplanten met stevige laanbeplanting aan beide zijden van de weg.

Aanplant van dorpsranden door middel van brede singels.

Realiseren van ommetjes rondom de dorpskern.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren)

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Aanbrengen laanbeplanting in hoofdstructuren.
- Droge brede singels aan dorpsranden, in blokken of stroken, minimale lengte 100 meter of minimale oppervlakte 100 m².
- Droge hagen, minimale lengte 30 meter.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

LANDSCHAPSELEMENTEN

Laanbeplanting

Sortiment: Linde, Zomereik

Maat: Bij voorkeur dubbele rij, plantafstand 10-15 meter. Minimale maat van de aanplant 20-25.

Beheer: Jaarlijkse controle op dood hout, ziekten en foutieve takgroei, begeleidings snoei en vormsnoei.

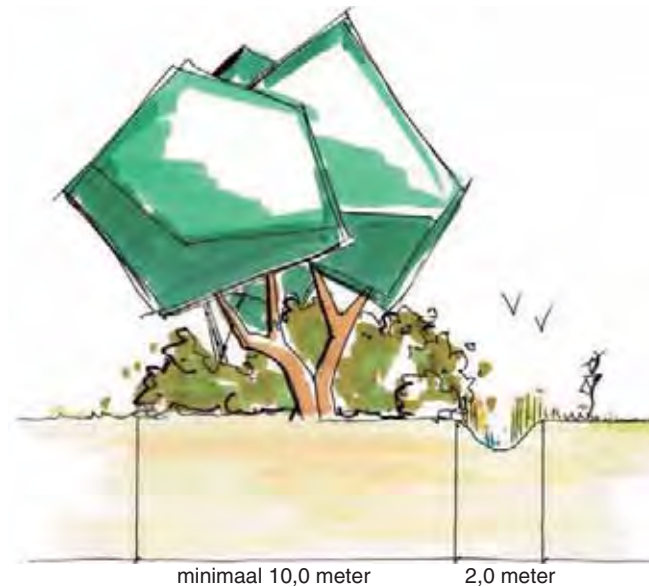

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 10 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

Haag

Sortiment: Beuk.

Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 of 3 rijen geplant.

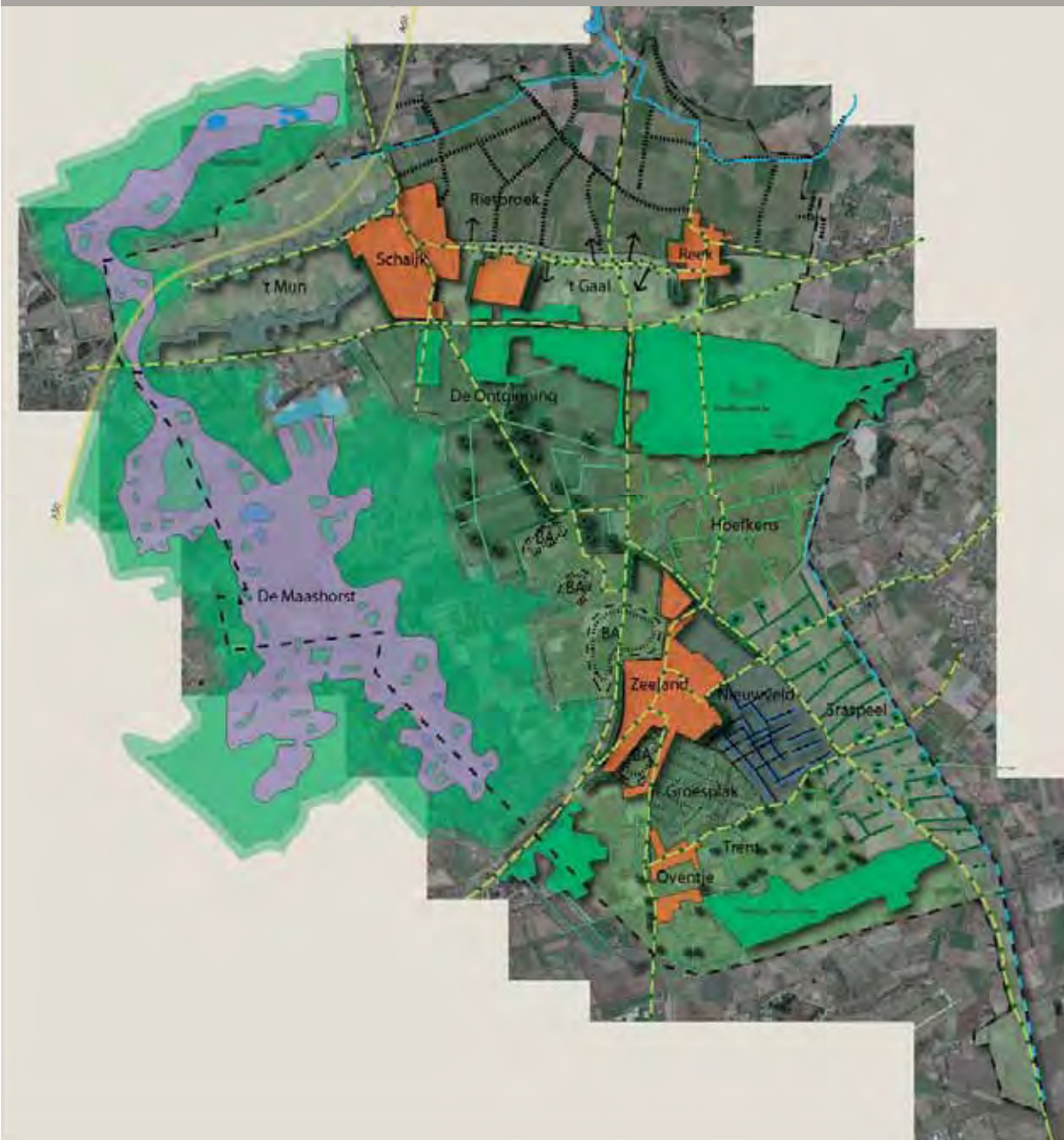
Beheer: Knip- of scheerhaag 1x per jaar knippen, eind juni. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn.

min. 1,0 meter

04. UITVOERING LANDSCHAPSBELEIDSPLAN

Visiekaart

Inleiding

Om het landschap actief aan te pakken is het nodig dat zowel bestuurders, als beambten, als burgers het eens zijn over de doelen en dat een ieder weet wat hij of zij zelf kan doen. We onderscheiden recepten en projecten.

Het recept is te zien als een oplossingsrichting die in overleg, afhankelijk van de situatie, gerealiseerd gaat worden. Het is de wens om iets te doen of te maken, zonder al een concrete plek ervoor te kennen.

Een project koppelt de wens aan een plek en is daardoor concreter en minder flexibel. De projectenlijst geeft een beschrijving van de projecten. In het uitvoeringsprogramma zijn hier middelen en een prioritering aan gekoppeld.

Taakverdeling

De eindverantwoordelijkheid van het landschapsbeleid ligt bij de raad van Landerd. Zij bepalen de richting en de hoofdlijnen. De dagelijkse keuzes worden gemaakt door de beleidsambtenaar landschap in samenspraak met de verantwoordelijk wethouder en een nog op te richten coördinatie platform landschap (CPL). De burger kan zijn steentje bijdragen door in zijn eigen deelgebied de projecten en recepten te (helpen) realiseren en kan ook nieuwe projecten aandragen.

Projecten

Het overzicht bestaat uit alle projecten in het landschap van Landerd welke de komende 15 jaar aan bod gaan komen. Dus inclusief reeds in gang zijnde programma's als bijvoorbeeld de projecten beschreven in het Maashorst Manifest.

De projecten zijn kort beschreven, met een naam en een doel.

Jaarlijks zal het coördinatie- platform Landschap de lijst van projecten actualiseren, aanvullen en nieuwe prioriteiten bepalen op basis van nieuwe, onvoorziene ontwikkelingen in het buitengebied.

Recepten

De recepten zullen gebruikt worden om stap voor stap de deelgebieden te ontwikkelen.

Een belangrijke bron van actie ligt bij de initiatiefnemers in het gebied. Met dit plan in de hand weten ze wat er nodig is om te voldoen aan het begrip "kwaliteitsverbetering landschap" op de plek waar ze een initiatief willen starten. Een tweede benadering waarbij de recepten nodig zijn is "werk met werk maken". Als de situatie gerenoveerd of aangepast wordt (wegdek, riolering enz.), kan meteen de ruimtelijke component goed en adequaat opgepakt worden. Dit kost niets extra's maar geeft wel veel effect.

Financiën

Voor de financiering van het plan zijn binnen de begroting reeds twee reserves beschikbaar. Er is een reserve waarin € 5,-/m² uitgifbare grond in stedelijke uitbreidingsplannen (rood-met-groen koppeling) gestort wordt. Daarnaast is er een reserve BIO dat gevuld is met inkomsten uit uitgegeven bouwrechten voor BIO-woningen, waarvan beoogd is een deel in te zetten voor landschappelijke doeleinden.

Verder zijn er, met name ten behoeve van de aanleg van EVZ's, enkele investeringen beschikbaar. Ook voor reeds geplande projecten in de Maashorst zijn in de begroting enkele investeringen opgenomen.

Een nieuwe financieringsbron wordt het fonds waarin na vaststelling van de nieuwe structuurvisie bijdragen voor kwaliteitsverbetering van het buitengebied worden gestort door initiatiefnemers die zelf niet in staat zijn te voldoen aan de opgedragen verplichting.

Ook reeds beschikbare structurele middelen voor beheer kunnen ingezet worden waar het gaat om aanpassen van beheermethoden.

Uiteraard zal waar mogelijk optimaal van subsidieregelingen gebruik worden gemaakt. Een voorbeeld is de subsidieregeling van de provincie ten behoeve van wijstherstel.

Met de beschikbare middelen, die bij elkaar gevoegd worden in een nieuwe reserve Groen, kunnen zowel de projecten als de recepten voortvarend op worden gepakt. Deze bedragen kunnen gebruikt worden ter stimulering van de gewenste aanpak en als (co)financiering voor het realiseren van gemeentelijke landschapsdoelen.

Totale Projectenlijst

Algemeen

1. Oprichten Coördinatie Platform Landschap (CPL): vanuit gemeente en klankbordgroep werven van ca. 10 vrijwilligers, van bij het landschap betrokken gebiedspartijen, die mee willen denken en zich willen inzetten om de visie van het Landschapsbeleidsplan uit te voeren.
2. Communiceren Landschapsbeleidsplan intern en het maken van een folder per deelgebied t.b.v. het geven van voorlichting over het Landschapsbeleidsplan extern.
3. Aandacht voor nog niet (volledig) gerealiseerde Ecologische verbindingzones:
 - A. EVZ Maashorst – Reekse heide (afroning ten westen van Dorpenweg naar Maashorst, ontbrekende schakels invullen in deelgebied Hoefkens).
 - B. EVZ Melkpad - Graspeelloop (maken aansluiting van tunnel Peelweg naar vijvers Melkpad, ontbrekende schakels invullen).
 - C. EVZ Munsche wetering.
4. Mogelijkheden voor korte wandelroutes (ommetjes) onderzoeken en beschrijven.
5. Aanbrengen boombeplanting in bebouwde kommen:
 - Opstellen principedoorsneden opbouw landschappelijke dooradering door hoofdstructuur dorpskernen.
 - Uitwerken principedoorsneden in schetsontwerp.
 - Uitvoering: Gefaseerd, aanplant met veel aandacht voor groeiplaats, groeiplaatsverbetering bestaande bomen.
6.
 - A. Opstellen lijst met boomsoorten en beplantingssoorten (houtwallen, singels, erfbeplanting) per gebied, inclusief het opstellen van een beeldkwaliteitsplan voor erfbeplanting (sturen gewenst beeld, opruimen exoten).
 - B. Stimuleren aanplant erfbeplanting, aanvullend op bestaande stimuleringsregelingen.
7. Opstellen beheerplan m.b.t. landschapselementen en berm- slootbeheer. Hierbij zal ook aandacht worden besteed aan de bestrijden van exoten. Het project is onderverdeeld in de volgende stappen:
 - A. Inventarisatie.
 - B. Opstellen beheerplan t.b.v. landschapselementen.
 - C. Opstellen beheerplan t.b.v. berm- en slootbeheer.
 - D. Opstellen uitvoeringsplan.
 - E. Communicatie (met name intern en het maken van folders).
8.
 - A. Onderzoeken locaties voor begrazingsbeheer door schapen (onderzoek beheer met machines versus begrazingsbeheer).
 - B. Inzetten van schapen in proefgebieden.
9. Opstellen inrichtingsplan t.b.v. het (af)maken van groene Dorpsranden (Actueel voorbeeld: bedrijventerrein Voederheil, Zeeland). Uitwerken groene dorpsrand per locatie, vastleggen beeldkwaliteit door middel van goede en slechte voorbeelden.
10. Inventariseren cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen binnen gemeente. Opstellen van een kaart met waardevolle landschapselementen binnen de gemeente.
11. Stimuleren biodiversiteit; bijvoorbeeld ondersteunen van lokale initiatieven en uitdragen van landelijke acties (2012: jaar van de bij), door middel van voorlichting en kleine projecten.
12. Visie op laanbeplanting en waar nodig aanvullen: Veel wegen in Landerd zijn grotendeels voorzien van beplanting: Deze beplanting aanvullen, verjongen, minder zwaar onderbreken bij kruispunten en rotondes: continueren profiel. Wel letten op verkeersveiligheid.
13. Groen-Blauw StimuleringsKader (GBSK): Uitvoeren van het gebiedscontract "Horst en Raam". Het GBSK heeft tot doel de kwaliteit van natuur en landschap in het agrarisch buitengebied te verhogen. Het biedt tal van subsidiemogelijkheden voor aanleg en onderhoud van natuur- en landschapselementen op het boerenland.

14. Opstellen kader voor inpassen recreatieve voorzieningen: Vergroenen recreatieterreinen (vergroten ecologische waarde terrein zelf), afzoomen recreatieve gebieden met mantel – zoomvegetatie zodat hekwerken onzichtbaar worden. Bij nieuwe ontwikkelingen recreatieterreinen forse landschappelijke inpassing met o.a. houtwallen.

't Mun

15. De huidige structuur van lintbebouwing met daartussen bosjes verder verdichten tot oost-west gerichte structuren met daartussen oost-west gerichte open ruimtes door middel van het stimuleren van particuliere initiatieven.

16. Versterken EVZ tussen de ecoducten door het benutten van kansen in samenwerking met andere gebiedspartijen. Doel: Realiseren breedte van 250 meter in plaats van 50 meter.

17. Stimuleren particuliere initiatieven t.b.v. groene inkleding A50.

Rietbroek

18. Naast enkele wegen ten noorden van Reek (lage) singels van els, wilg en meidoorn aanplanten (2 meter breed, aan zuid- en westzijde van de weg, op bermen gemeente). Locaties aangeven in overzichtstekening en maken principedoorsonde.

19. Realiseren recreatieve aansluiting met struinp pad ten noorden van Reek (nabij Keent). Zo mogelijk in combinatie met een ommetje vanuit het dorp.

't Gaal

20. Inventariseren kleine landschapselementen in gebied. De visie voor dit gebied richt zich op het conserveren van het huidige landschap, daarvoor is een goed beeld van de huidige landschapselementen noodzakelijk.

21 Behouden landschappelijk lint Schaijk – Reek: Openheid en afwisseling behouden op basis van huidige karakteristieken: open ruimtes van 40 – 90 meter, afwisselende afstand bebouwing ten opzichte van de weg, bomenrij op erfgrans met open stuk, etc. Opstellen standaardprofiel met maatvoering en benoemen doorzichten voor het landschappelijk lint Schaijk–Reek

(Schaijksestraat) ter uitwerking van de BIO structuurvisie.

De Ontginning

Zij- en achtergrans van de boerderijen voorzien van rij bomen (manifest 22. Maashorst) door middel van het stimuleren van particuliere initiatieven.

Inpassen bedrijventerreinen en parkeerplaatsen: voorzien van bomen 23. (vergroten ecologische waarde terrein zelf), afzoomen met mantel – zoomvegetatie zodat hekwerken onzichtbaar worden.

De Maashorst

De gemeente is, samen met de overige Maashorstgemeenten, bezig 24. met het opstellen van een uitwerking van de provinciale opgave m.b.t. de Maashorst, “het landschap van allure” geheten en richt zich de komende tijd vooral op:

- het maken van een strategisch plan voor de natuur in het middengebied;
- het maken van robuuste dreven;
- het actief benaderen van de boeren in het gebied t.b.v. omvorming;
- de natuur van de maashorst actief dichter richting de dorpen halen.

Daarnaast wordt nog steeds gewerkt aan de uitvoering van het Maashorst Manifest met de onderliggende plannen:

- Uitvoering Natuurplan De Maashorst. Gericht op het realiseren van het in het plan geschetste eindbeeld van de natuur in de Maashorst in 2050. Belangrijke onderdelen zijn het realiseren van de grote maat, de integrale begrazing en het beperken van de menselijke invloed. Dit doel zal in het strategisch plan dat ruimtelijk economisch van aard is worden uitgewerkt.
- Ontsnipperingsplan Maashorst - Herperduin uitvoeren. Gericht op het realiseren van ecologische verbindingen van de Maashorst met natuur in de omgeving.
- Watervisie Maashorst uitvoeren. Gericht op herstel van een veerkrachtig natuurlijk watersysteem, wat een win-win situatie oplevert voor zowel natuur als landbouw in de Maashorst en directe omgeving. Voor de korte termijn gaat dit met name om antiverdrogingsmaatregelen.

Hoefkens

25. Reekse bossen:
- A. Impuls biodiversiteit Reekse bossen; omvormingsproject naar meer natuurlijke inrichting, bovenop regulier bosbeheer.
 - B. Doorzetten bosrandbeheer in gebieden Reekse bossen (15 meter bos kappen en beheer achterwege laten t.b.v. ontwikkeling mantel – zoomvegetatie).
26. Aanvullen bestaand karakter van kleine bosjes (los van de erven), solitaire bomen in landschap behouden en aanvullen, bomenrij langs stallen.
27. Hooge Raam: Aandacht voor het extensiveren van het beheer van de eerste zone langs beek en recreatieve bebording om kennis landschap te vergroten en daarmee behoud te bewerkstelligen.
28. Inventariseren kleine landschapselementen in gebied. De visie voor dit gebied richt zich op het conserveren van het huidig landschap, daarvoor is een goed beeld van de huidige landschapselementen noodzakelijk.

De Bolle Akkers

29. Openheid bolle akkercomplex behouden: Voorkomen ruimtelijke verdichting op de akkers. Randen bolle akkers:
- Aandacht voor de open ruimtes tussen kavels en daarmee de relatie naar de omgeving (30 – 70 – 90 meter brede ruimtes);
 - Opstellen kader t.b.v. nieuwe ontwikkelingen. Groen alleen loodrecht op de weg en niet dieper dan de huiskavels.
 - Stimuleren inzaaien met historische gewassen.

Graspeel

30. Graspeelloop: singel op oude gemeentegrens (1900 – 1920) en cultuurhistorische grens tussen Land van Cuijk en land van Ravenstein omvormen en aanvullen (bes- en vruchtdragende soorten) ten behoeve van het vergroten van de natuurwaarde van de singel.
31. LOG Graspeel: Stevig raamwerk uitbreiden. Ontwikkelen erven volgens plan LOG (Parklaan), singelbeplanting doortrekken tot volgende groenstructuur door middel van het stimuleren van particuliere initiatieven.

Nieuwveld

32. Opstellen strategie t.b.v. herstel en vergroten zichtbaarheid Wijstgronden. Opstellen projectgroep Wijstgronden. (aankoop of ruilen gronden / inrichten gronden d.m.v. stimuleringskader)
33. Afronden wandelpad door Wijstbos naar Vensteeg, in combinatie met een meer natuurlijke inrichting van de hier gelegen watergang.

Groesplak

34. Inventariseren singels. Beheer opstellen, hakhoutbeheer met enkele overstaanders. Aanvullen met bes- en vruchtdragende soorten.

Trent

35. Trentsche bosschen:
- A. Impuls biodiversiteit Trentsche bosschen; omvormingsproject naar meer natuurlijke inrichting, bovenop regulier bosbeheer.
 - B. Doorzetten bosrandbeheer in gebieden Trentsche bosschen (15 meter bos kappen en beheer achterwege laten t.b.v. ontwikkeling mantel – zoomvegetatie).
36. Realiseren ontbrekende schakels in verbinding Trentsche Bosschen – Graspeelloop.

05. UITVOERINGSPROGRAMMA

Uitvoeringsprogramma t.b.v. algemene projecten

Project nr	Project	Investeringsbedrag	Benodigd voor	Structurele (beheer)kosten	Benodigd voor
1	Coördinatie Platform Landschap	€ -		€ 1.000,00	Facilitering
2	Communiceren LPB	€ -		€ 4.000,00	Vrijwilligersvergoeding
3	EVZ's	€ 19.000,00	Opstellen gebiedsfolders	€ -	Aanvullende communicatie
A	EVZ Maashorst-Rozelse Heide	€ 470.000,00	Aankoop en inrichting *, *** subsidie 50% Provincie	€ 10.000,00	Beheer **
B	EVZ Melkoud-Graspeelintj	€ 117.500,00	Aankoop en inrichting *, *** subsidie 50% Provincie	€ 2.500,00	Beheer **
C	EVZ Marische wetering	€ 506.000,00	Aankoop en inrichting *, *** subsidie 48% Waterschap of financiering subsidie 50% Provincie van gemeentelijke deel	€ 11.000,00	Beheer **
4	Korte wandelroutes				
A	Ommetje 1	€ 100.000,00	grond aankoop, **** aanleg, **** subsidie 15% Provincie		p.m. Beheer p.m., te zeer afhankelijk van wijze van aanleg
B	Ommetje 2	€ 100.000,00	grond aankoop, **** aanleg, **** subsidie 15% Provincie		p.m. Beheer p.m., te zeer afhankelijk van wijze van aanleg
C	Ommetje 3	€ 100.000,00	grond aankoop, **** aanleg, **** subsidie 15% Provincie		p.m. Beheer p.m., te zeer afhankelijk van wijze van aanleg
D	Ommetje 4	€ 100.000,00	grond aankoop, **** aanleg, **** subsidie 15% Provincie		p.m. Beheer p.m., te zeer afhankelijk van wijze van aanleg
5	Boombepanting bebouwde kernen	€ 140.000,00	vervangen bomen of groeiplaats verbeteren in landstructuur in bebouwde kern	€ -	Beheer vanuit regulier onderhoudsbudget
6	Erfbeplanting				
A	Beefkwaliteitsplan erfbeplanting en lijst met soorten	€ 3.000,00	Opstellen plan	€ -	
B	Stimuleren aanplant erfbeplanting	€ -		€ 2.500,00	Stimuleringsbijdragen
7	Opstellen beheerplan groen buitengebied				
A	Inventarisatie landschapselementen	€ 15.000,00	(Besteding in 2012 uit bestand budget)	€ -	
B	Opstellen beheerplan landschapselementen	€ 10.000,00	Opstellen plan	€ -	
C	Opstellen beheerplan bermen en sloten	€ 10.000,00	Opstellen plan	€ -	
D	Opstellen uitvoeringsplan	€ 25.000,00	Opstellen plan	€ -	
E	Communicatie	€ 1.000,00	Facilitering uitdragen beheerplan	€ -	
8	Begrazingsbeheer				
A	Onderzoeken mogelijkheden begrazingsbeheer met schapen inzetten schapen in proefgebieden	€ 5.000,00	Onderzoek en opstellen begrazingsplan inhuren schaapskudde	€ -	
B	Opstellen inrichtingsplan t.b.v. groene dorpsranden	€ 37.500,00			p.m. Na evaluatie bekijken of dit een structurele beheermaatregel wordt, afstemmen met structureel beheerbudget
9	Opstellen inrichtingsplan t.b.v. groene dorpsranden	€ 2.000,00	Opstellen plan	€ -	
10	Inventariseren cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen	€ 10.000,00	Inventarisatie	€ -	
11	Stimuleren biodiversiteit	€ -		€ 1.000,00	Stimuleringsbijdragen
12	Wise op aanbeplanting	€ 3.500,00	Opstellen plan	€ -	
13	Groen-blauw-stimuleringskader (GBSK)	€ 10.000,00/jr	Uitvoeren gebiedscontract Maas en Raam, t/m 2014 reeds in begroting/ subsidie 50% Provincie	€ -	
14	Opstellen kader voor inpassing recreatieve voorzieningen	€ 1.000,00	Opstellen kader	€ -	

Opmerkingen

* Als richtbedrag voor aankoop en inrichting zijn de normkosten die het waterschap hanteert, à € 235.000,00/ km aangehouden.

** Als richtbedrag voor de beheerkosten is € 5.000,00/ km aangehouden.

*** Wanneer aankoop niet lukt, wordt geprobeerd via het GBSK het doel te bereiken. In dat geval zullen de eenmalige kosten verminderen.

**** Geprobeerd wordt dit project (deels) uit te voeren via het GBSK. Deze kosten zijn niet meegenomen in het schema.

***** Samen met reeds in de begroting opgenomen structurele lasten van € 47.300,00 is hiermee jaarlijks € 107.500,00 beschikbaar voor uitvoering van het MaashorstManifest dat zich richt op het bereiken van het einddoel in 2020.

05. UITVOERINGSPROGRAMMA

Uitvoeringsprogramma t.b.v. projecten in de deelgebieden en totalen

Project nr	Project	Investeringsbedrag	Benodigd voor	Structurele (Behoor)kosten	Benodigd voor
15	Stimuleren aanplant bosjes 't Man	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	
	Versterken EVZ tussen ecoducten	p.m.	Wanneer mogelijkheden zich voordoen (Financiering in Maashorstverband/ door Provincie)	€ -	Beheer door SBB
17	Stimuleren groene Inkleding ASO	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	
18	Aanplant singels in bermen Rietbroek	€ 11.000,00	Opstellen plan + aanleg	€ 800,00	Beheer
19	Realiseren recreatieve aansluiting Krent	€ -	(Financiering in ammerje Reek)	€ -	
20	Inventariseren kleine landschapselementen 't Gaal	€ 2.500,00	Inventarisatie	€ -	
21	Behoud karakteristieke lint Schaik- Reek, opstellen standaardprofiel, stimuleren toepassen profiel	€ 3.500,00	Opstellen profiel (Uitvoeringskosten in project 6B)	€ -	
22	Stimuleren aanvullen boombeplanting op arven De Ontginning	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	
23	Inpassen bedrijventerreinen en parkeerplaatsen	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	
24	Invoering LVA en uitvoering MaashorstManifest	€ 50.000,00/jr	*****	€ -	
25	Reekse bossen				
A	Biodiversiteit	€ 25.000,00	Aankoop/ omvorming subsidie 20% Provincie	€ -	Opzetten in regulier beheer
B	Bosrandbeheer Reekse bossen	€ -	(Financiering in werkplannen bosbeheer)	€ -	
26	Aanvullen kleine landschapselementen Hoefkens	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	
27	Verdere ontwikkeling beekdal Hooge Raam	€ -	(Financiering door waterschap)	€ -	
28	Inventariseren kleine landschapselementen Hoefkens	€ 2.500,00	Inventarisatie	€ -	
29	Beeldwalteelt bolle akkers, stimuleren inzaaien historische gewassen	€ -	(Financiering in project 2 en 6B)	€ -	
30	Houtwal langs Graspeelloop nieuwvormen	€ -	(Financiering in onderhoud EV2)	€ -	Beheer vanuit regulier onderhoudsbudget
31	Rohuust zaaiwerk singels in LQG + ontwikkeling erven	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	
32	Herstel wijst	€ 100.000,00	Inrichting, simuleringbijdragen subsidie 50% Provincie	€ -	
33	Afrondeer waasleipad naar Vensteng	€ 13.000,00	(Financiering in grondexploisatie)	p.m.	
34	Inventariseren singels Groesplak, opstellen beheer	€ 2.500,00	Inventarisatie, opstellen uitvoeringsplan	€ -	Beheer vanuit regulier onderhoudsbudget
35	Trentsche bossen				
A	Biodiversiteit	€ 25.000,00	Aankoop/ omvorming subsidie 20% Provincie	€ -	Opzetten in regulier beheer
B	Bosrandbeheer Trentsche bossen	€ -	(Financiering in werkplannen bossen)	€ -	
36	EVZ Trentsche bossen- Graspeelloop	€ 30.000,00	Aankoop inrichting **, *** subsidie 50% Provincie	€ -	

Opmerkingen

- * Als richtbedrag voor aankoop en inrichting zijn de normkosten die het waterschap hanteert, à € 235.000,00/ km aangehouden.
- ** Als richtbedrag voor de beheerkosten is € 5.000,00/ km aangehouden.
- *** Wanneer aankoop niet lukt, wordt geprobeerd via het GBSK het doel te bereiken. In dat geval zullen de eenmalige kosten verminderen.
- **** Geprobeerd wordt dit project (deels) uit te voeren via het GBSK. Deze kosten zijn niet meegenomen in het schema.
- ***** Samen met reeds in de begroting opgenomen structurele lasten van € 47.300,00 is hiermee jaarlijks € 107.300,00 beschikbaar voor uitvoering van het MaashorstManifest dat zich richt op het bereiken van het einddoel in 2020.

BIJLAGE 1 VISIEKAART

ELINGS

BIJLAGE 2 LITERATUURLIJST

Bij het opstellen van dit Landschapsbeleidsplan is de volgende literatuur gebruikt:

- Deeluitwerking Landschapsbeleidsplan: Verbindingszone “Nabbegat”, Gemeente Landerd, 30 Mei 2001
- StructuurvisiePlus Deel 1 en 2 Gemeente Landerd, BRO, Januari 2003
- Landschapsbeleidsplan Gemeente Landerd 2003-2012, Arcadis, Maart 2003
- Intentieverklaring ‘Brabantse Wijstgronden’, op weg naar bescherming en herstel, 12 Februari 2007
- Gebiedspilot Hooge Raam, deelproject 5 Herinrichten watergangen buiten de EHS, Ontwerp Inrichtingsplan Rusvensche Loop, Ontwerp Inrichtingsplan droge EVZ Maashorst–Reeksche Heide, Waterschap Aa en Maas, Gemeente Landerd, 13 Februari 2008.
- Watervisie Maashorst, Waterschap Aa en Maas, 4 Juni 2008
- Visie ecologische verbindingszone “Maashorst – Reeksche Heide”, Dienst Landelijk Gebied, Juni 2008
- Bestemmingsplan LOG Graspeel, Gemeente Mill, Sint Hubert en Landerd, 22 December 2008
- Bestuurlijk advies inzake behoud en herstel wijstwaarden in de Provincie Noord-Brabant, Aequator, 23 Juni 2009
- Natuurplan de Maashorst, Integraal Inrichtings- en Natuurbeheerplan, Maashorst-Herperduin, stuurgroep de Maashorst, 26 Oktober 2009
- Erfbeplantingsproject “Planten Nu!”, van uniek concept naar uitvoeringsgericht project, Orbis specialisten in gebiedsontwikkeling, November 2009
- Uitvoeringsplannen Brabantse wijstgronden, wijstgebieden Landerd, Aequator, Witteveen en Bos, December 2009
- Kaart: Ligging wijstgebied Landerd, Uitvoeringsplannen herstel Brabantse wijstgronden, Provincie Noord-Brabant, Witteveen en Bos, 1 December 2009
- Kaart: Maatregelenkaart Wijstgebied Graspeel, Uitvoeringsplannen herstel Brabantse wijstgronden, Provincie Noord-Brabant, Witteveen en Bos, 4 Januari 2010
- Structuurvisie Buitengebied in ontwikkeling Gemeente Landerd, BRO, 22 Januari 2010
- Bestemmingsplan Buitengebied, voorontwerp, Pouderoyen Compagnons, Maart 2011
- Natuurwaardenkaart, BTL Advies, 14 April 2011
- Nadere toelichting Natuurwaardenkaart, in het kader van gedragscodes Flora- en Faunawet, BTL Advies, 14 April 2011

- Handreiking Kwaliteitsverbetering van het landschap, De rood-met-groen koppeling, Provincie Noord-Brabant, 28 April 2011
- Inventarisatie monumentale bomen Landerd, Themakaart beschermde houtopstanden, Cobra, 11 Mei 2011
- Werkkaart behorende bij gebiedscontract Horst en Raam II; 2011 t/m 2014, versie 2, Juni 2011
- Ontwerpbestemmingsplan Bedrijventerrein Voederheil II, Croonen Adviseurs, 8 November 2011
- Quicksan flora en fauna bedrijventerrein Voederheil II, Croonen Adviseurs, 8 November 2011
- Voorontwerp Bestemmingsplan Landgoed Nabbegat, gemeente Landerd, 8 November 2011
- Geïntegreerd bosbeheer in Landerd, Bosbeleidsvisie voor de gemeentebossen van de gemeente Landerd, Bosgroep Zuid Nederland, 1 December 2011
- Inrichtingsplan Ecologische verbindingszone Mun, provincie Noord-Brabant, Januari 2012
- Toetsingskader Recreatieterreinen Landerd, ontwikkelingsvisie voor een gezond en kwalitatief hoogstaand verblijfsrecreatief product in de gemeente Landerd, Afdeling Ruimte, Ferdi Das, 15 Februari 2012
- Terreinrichtingsplan t.b.v. uitbreiding Camping de Heidebloem, 3span Tuin en Landschap

BIJLAGE 3 OMREKENBEDRAGEN LANDSCHAPSELEMENTEN

Bij sommige projecten vraagt de gemeente aan de initiatiefnemers om (mee) te investeren in het landschap. De hoogte van deze investering wordt benoemd in de structuurvisie.

In onderstaand overzicht treft u landschapselementen en omrekenbedragen; dit om investeringen, uitgedrukt in geld, om te rekenen naar toegevoegde waarde voor het landschap. De initiatiefnemer kan zo kiezen de investering zelf te doen volgens deze waardetabel of om een bedrag af te dragen zodat elders in het landschap geïnvesteerd kan worden.

Nr.	Landschapselement	Voorkomend in deelgebied	min. m2	min. lengte	min. breedte	min. stuks	omrekenbedrag
1	Laanbeplanting	Dorpskernen	-	-	-	1	€ 1.000,00
2	Knotbomen	Rietbroek	-	-	-	10	€ 2.000,00
3	Hoogstamboomgaard	t Gaal, Hoefkens	-	-	-	8	€ 1.600,00
4	Boschages bij stallen	Graspeel	500	-	-	-	€ 12.500,00
5	Bosje droog	t Mun	200	-	-	-	€ 5.000,00
6	Bosje droog	t Gaal, Hoefkens	100	-	-	-	€ 2.500,00
7	Singel droog	de Ontginning, Graspeel	-	200	15	-	€ 36.000,00
8	Singel droog	Trent, Dorpskernen	-	100	10	-	€ 12.000,00
9	Singel droog	t Mun, de Ontginning, de Bolle Akkers	-	100	7	-	€ 8.400,00
10	Singel nat	Nieuwveld	-	50	7	-	€ 4.200,00
11	Hakhoutsingels	Rietbroek, Groesplak	-	50	4	-	€ 2.400,00
12	Struweelhaag meidoorn	t Gaal, Hoefkens, Groesplak	-	30	1	-	€ 1.800,00
13	Struweelhaag els	Trent	-	30	1	-	€ 1.800,00
14	Haag droog	t Gaal, Hoefkens	-	20	1	-	€ 1.200,00
15	Haag droog	Dorpskernen	-	30	1	-	€ 1.800,00
16	Erfbeplanting, passend in erfstructuur	t Gaal, Hoefkens, Trent	-	-	-	-	*
17	Erfbeplanting, robuust	de Ontginning	-	-	-	-	**
18	Fourageergebied bosdieren	de Maashorst	500	-	-	-	€ 1.500,00
19	Mantel- en zoomvegetatie	de Maashorst, Trent	500	-	25	-	€ 2.500,00
20	Kruidenrijke zoom	t Mun, de Ontginning, de Bolle Akkers	-	200	9	-	€ 9.000,00
21	Rietoevers	Rietbroek, Graspeel, Nieuwveld	-	50	3	-	€ 750,00
22	Sloot stuwtes	Nieuwveld, Groesplak	-	-	-	1	€ 1.500,00

* Dit landschapselement bestaat uit de landschapselementen 3, 6, 9, 12 en 14. Het desbetreffende omrekenbedrag hanteren.

** Dit landschapselement bestaat uit de landschapselementen 5, 9, 12 en 15. Het desbetreffende omrekenbedrag hanteren.